

Trollhättan

– en stolt och innovativ stad
med plats för framtiden

Mål- och resursplan (MRP) 2020-2023
Budget 2022

Kommunfullmäktige 2021-11-01

Trollhättans Stad

Beslut

Kommunfullmäktige beslutar att:

1. Fastställa Mål- och resursplan 2020–2023/Budget 2022 enligt majoritetens förslag.
2. Fastställa den kommunala utdebiteringen (skattesatsen) för år 2022 till 22:36 kronor per skattekrona.
3. Fastställa resultatbudget, kassaflödesbudget och balansbudget för år 2022 och plan 2023–2024.
4. Fastställa driftbudget för år 2022 samt ramar för 2023–2024 för nämnder och kommunstyrelse.
5. Fastställa fokusområde, prioriterade mål och nyckeltal.
6. Fastställa investeringsbudget för år 2022 och investeringsplan för 2023 - 2024, med specificerade objekt. Objekt märkta med (EB) skall beslutas särskilt i kommunstyrelsen.
7. Godkänna låneram med högst 500 mkr per år för 2022.
8. Kommunstyrelsen får besluta om exploateringsbudget för exploateringsområde, under förutsättning att fastställd detaljplan följs och att tomtförsäljningen beräknas täcka kostnaderna.
9. Kommunstyrelsen får disponera avsatta medel för oförutsedda utgifter och särskilda åtgärder. Avseende övergripande IT, jobb till Unga, Vårhaga sommarkollo och årets stadskärna får beslutanderätten delegeras till kommunstyrelsens ordförande. Social investeringsfond får delegeras till Social hållbarhets utskottet och kompetensutveckling personal, lönesatsning kommunals avtalsområde och hälsopott får delegeras till personalutskottet.
10. Kommunstyrelsen får besluta om kompensation för löneökningar vid årlig lönerrevision inom tilldelad ram, 51 mkr. Kommunstyrelsen får delegera beslutanderätten till kommunstyrelsens personalutskott.
11. Trollhättan Exploatering AB erhåller ett villkorat ägartillskott på högst 8 mkr för år 2022 och att ägartillskott för kommande år beslutas årligen i budget.
12. Nämndernas verksamhetsplan med budget ska godkännas av kommunstyrelsen och anmälas till kommunfullmäktige senast i december.

Kommunstyrelsen beslutar för egen del att:

1. Fastställa internräntesatser för år 2022 enligt specifikation i budgethandlingen.
2. Kompensation för personalkostnader vid årlig lönerrevision lämnas inom tilldelad ram. Ramen är styrande för totalutrymmet vid kommande löneförhandlingar. Kommunstyrelsens personalutskott får i uppdrag att fördela anslaget.
3. Kommunstyrelsen delegerar beslutanderätten för övergripande IT-investeringar, jobb till Unga, Vårhaga sommarkollo och årets stadskärna till kommunstyrelsens ordförande.
4. Kommunstyrelsen delegerar beslutanderätten för social investeringsfond till Sociala hållbarhets utskottet.
5. Kommunstyrelsen delegerar beslutanderätten för anslaget kompetensutveckling personal till personalutskottet.
6. Kommunstyrelsen delegerar beslutanderätten för lönesatsning kommunals avtalsområde till personalutskottet.
7. Kommunstyrelsen delegerar beslutanderätten för hälsopott till personalutskottet.

Innehållsförteckning

Majoritetens programförklaring	1
Agenda 2030	14
Styrande policys	15

Vision, mål och styrning

Vision	18
Styrmodell	19
Fokusområde och prioriterade mål	20
Nyckeltal	21
God ekonomisk hushållning	23

Planeringsförutsättningar

Omvärldsanalys	26
Ekonomiska förutsättningar	30
Ekonomisk analys	35

Nämnder

Kommunfullmäktige	45
Kommunstyrelsen	45
Överförmyndarnämnd, valnämnd och kommunrevision	47
Utbildningsnämnden	49
Kultur- och fritidsnämnden	51
Omsorgsnämnden	52
Arbetsmarknads- och socialnämnden	53
Samhällsbyggnadsnämnden	54

Ekonomiska rapporter

Resultatbudget	56
Kassaflödesbudget	56
Balansbudget	57
Driftbudget per nämnd	58
Investeringsbudget per nämnd	58
KS anslag oförutsett/särskilda åtgärder	59
Exploateringsbudget	62
Ramförändringar	64
Investeringsplan	67

Bilaga: röda tråden

Majoritetspartiernas Programförklaring

MRP-perioden 2019 – 2022

Socialdemokraterna – Vänsterpartiet – Miljöpartiet

För ett hållbart Trollhättan

De globala målen och Agenda 2030 syftar till att utrota fattigdom och hunger, förverkliga de mänskliga rättigheterna för alla, uppnå jämställdhet och egenmakt för alla kvinnor och flickor samt säkerställa ett varaktigt skydd för planeten och dess naturresurser. De globala målen är integrerande, odelbara och balanserar de tre dimensionerna av hållbar utveckling: den ekonomiska, den sociala och den miljömässiga. Trollhättans stad har ett ansvar att uppnå målen och ska under kommande år intensifiera sitt arbete för att nå upp till de mål som Agenda 2030 syftar till.

Ekonomisk hållbarhet

Vår ambition är att Trollhättan ska ha en fortsatt god och hållbar ekonomi för att kunna säkerställa en bra välfärd för våra invånare. Den som är satt i skuld är inte fri och därför är ordning och reda i stadens finanser grunden för utvecklingen av Trollhättan. Vår målsättning är att genom god tillväxt och utveckling kunna ge trollhätteborna en trygg kommun där vård, skola, omsorg och miljö prioriteras. För att nå dit krävs investeringar och samarbete mellan staden och olika aktörer. Med fler jobb får vi råd med en välfärd att vara stolta över. Då kan vi investera i framtiden.

För oss är en solidarisk skattepolitik viktig. Den kommunala skatten slår hårdast mot de med lägst inkomster och därför är vår ambition oförändrad kommunalskatt. De ökade kraven på vår gemensamma välfärd kan dock komma innebära en omprövning av ställningstagandet. Kommunens taxor ska vara fortsatt låga, bland de 50 lägsta i landet.

För att kunna fortsätta att erbjuda våra invånare kvalitativa bostäder, energi och industriell utveckling till marknadsmässiga priser vill vi fortsätta värna våra kommunala bolag. Vi kommer därför inte att sälja några av våra helägda kommunala bolag under mandatperioden.

Kravet på god ekonomisk hushållning innefattar inte bara att den ekonomiska situationen ska vara i balans, utan även att verksamheten bedrivs med god hushållning, d v s att verksamheten är effektiv och produktiv, att resurserna används optimalt och att målen formas och uppnås med medborgarnas bästa i fokus.

Ekologisk hållbarhet

En av vår tids viktigaste fråga är klimatförändringarna och den omställning som måste till för att hålla nere temperaturökningarna. Enligt FN:s klimatpanel IPCC senaste rapport, så är vi på väg mot 2 graders uppvärmning redan vid år 2030. Nu är det allvar och vi måste göra allt vi kan för att se till att uppvärmningen stannar vid 1.5 grader.

Målet ska vara att underlätta för invånarna att leva mer klimatsmart. Det ska vara enkelt, kostnadseffektivt och upplevas meningsfullt att leva ett liv som är miljö och klimativänligt. Vi

vill att Trollhättan fortsätter att vara en förebild samt ligga i framkant när det kommer till ekologisk hållbarhet. Vi ska vara förberedda att anta framtidens utmaningar vad gäller klimatförändringar och ambitionen är att så snabbt som möjligt nå upp till de klimat och miljömål vi satt upp.

Vi vill värna om miljön både i vår egen stad men också globalt. Vår ambition är att öka andelen ekologiska inköp där alla verksamheter når upp till minst 60 %. Samtidigt ska rättvisemärkta och/eller så långt som möjligt närproducerade livsmedel serveras på stadens skolor, äldreboenden och andra kommunala inrättningar. Vi vill aktivt verka för att minska matsvinnet och arbeta för att maten som blir över i våra inrättningar tas till vara på konstruktiva sätt.

Ett av de stora hoten mot klimatet och miljön är idag köttproduktionen som står för 18 % av utsläppen av växthusgaser. Köttindustrin pekas ut av FN som ett område där politiken måste göra mer. Trollhättans stad har redan satt igång ett arbete med att minska stadens konsumtion av kött, vilket ska fortsätta. I det arbetet behövs en tydlighet och stöd till de som utför arbetet. Vi ska servera en kost som bygger på att främja hälsa och miljö.

Cirka en tredjedel av koldioxidutsläppen i Sverige kommer från transportsektorn. Trollhättan var tidigt ute med att producera egen biogas för sina egna fordon liksom försäljning till allmänheten. I framtiden kommer transportsektorn att erbjudas även andra fossilfria drivmedel och Trollhättan har ambitionen att vara helt koldioxidneutralt i sin egen fordonsflotta till 2020. Vi kommer också att på olika sätt verka för att även leverantörer och entreprenörer använder fossilfria drivmedel i sitt transportarbete för kommunen. Godstransporter ska flyttas från landsväg till järnväg och sjöfart. Trollhätte kanal är en viktig del i sjöfarten och när den byggs om, så måste miljöaspekterna tas i anspråk.

Plast som hamnar i vår natur och vatten är ett problem som bara ökar. Det är nu viktigt att Trollhättans stad tar ett krafttag för att minska plasten i våra verksamheter samt fasar ut onödiga engångsartiklar. Staden ska agera för en cirkulär ekonomi som bygger på ett kretslopp där så mycket som möjligt återvinns.

Social hållbarhet

Barnen är vår framtid och för oss i majoriteten är det en självklarhet att Trollhättan ska vara ett tryggt, rättvist och solidariskt samhälle att växa upp i. Grunden för god hälsa och välbefinnande läggs under uppväxtåren, där en trygg hemmiljö och familjesituation spelar en mycket viktig roll. Barn och unga är beroende av skydd, omsorg och tillitsfulla relationer med vuxna.

FN:s Barnkonvention säger att barn och ungas rättigheter ska tillgodoses oavsett uppväxtvillkor och individuella förutsättningar och det här ser vi som en viktig utgångspunkt inom alla våra verksamheter. När barn och ungas röster och tankar aktivt tas del av och genom att se varje beslut som ska tas ur ett barn och ungdomsperspektiv gör vi denna konvention till en ledstjärna i vårt politiska arbete.

Ett samhälle som bygger på social hållbarhet kräver likvärdiga förutsättningar för utbildning, sysselsättning och en god ekonomisk situation, där människor kan känna sig delaktiga och betydelsefulla för Trollhättan och dess framtid. Alla ska ha möjlighet att bo bra, känna gemenskap och tillit till andra. Trollhättan är och ska fortsätta vara ett samhälle där invånare

ska ges förutsättningar för att uppleva trygghet och ges möjlighet till en god hälsa. Ett socialt hållbart samhälle har ett inkluderande förhållningssätt där samhällets institutioner anpassar sig till invånarnas behov och förutsättningar så att marginalisering och diskriminering motverkas. Därför är ökat arbetsdeltagande, god utbildning, jämlika och jämställda livsvillkor samt trygga och goda uppväxtvillkor viktiga utgångspunkter i vår politik. En god folkhälsa är en förutsättning för ett jämställt samhälle. Forskning visar idag på stora skillnader i både hälsa, ohälsa och livslängd mellan olika samhällsklasser.

Vi ser de sociala insatserna och det förebyggande arbetet som viktigt och nödvändigt i utvecklandet av att öka den sociala hållbarheten i staden. Målet för vår politik kan aldrig vara något annat än en vision om ett Trollhättan där god hälsa omfattar alla invånare och för att nå dit behöver vi investera i människans hela livsperspektiv.

Trygg i Trollhättan

Brottsligheten och otryggheten ska bekämpas med alla medel. Människor i Trollhättan ska känna sig trygga och därför anser vi i majoriteten att det är viktigt att jobba med både hårda och mjuka trygghetsfrågor. Det är viktigt att jobba med insatser som gör skillnad idag, men också insatser på sikt. Det är när tron på framtiden går förlorad som kriminaliteten blir ett alternativ. Vi ska bekämpa brotten, men också brottens orsaker. Kommunen ska ha ett bra samarbete med polisen, väktare, trygghetsvandrare och andra aktörer i samhället för att motverka kriminaliteten och säkerställa tryggheten i Trollhättan.

Genom att Trollhättan erbjuder en bra skola och fritids, levande kulturliv, ett första jobb och möjligheten att flytta hemifrån, så är det ett effektivt sätt att hindra att unga människor hamnar i kriminalitet. För att motverka känslan av otrygghet är det viktigt att kommunen jobbar med stadsplanering, såsom belysning i miljöer där medborgarna känner sig otrygga.

Jämlikhet

Alla människors lika värde och jämställda förutsättningar är en självklarhet. Därför ska vi arbeta aktivt mot all form av diskriminering kopplat till etnicitet, religion eller annan trosuppfattning, könstillhörighet, sexuell läggning, funktionsnedsättning, ålder och könsöverskridande identitet eller uttryck. Jämlikhet ska vara en central del i all verksamhet i Trollhättan och den politik som vi bedriver. Allt för många människor med funktionsnedsättning har inte möjlighet att delta på lika villkor i flera av samhällets områden.

Alla människor ska bemötas med hög integritet, värdighet och respekt. Arbete är en viktig del i människors liv, bland annat för att det skapar en social samhörighet. Därför är det viktigt att människor med funktionsnedsättning ska få det stöd som hen behöver för att komma in på arbetsmarknaden. Barnfattigdom är en stor utmaning som vi måste bekämpa i Trollhättan. Därför är det viktigt att vi bekämpar sociala och ekonomiska skillnader och driver en politik som gynnar alla barn. Vår målsättning är att skapa ett inkluderande samhälle där alla behövs och kan delta.

Jämställdhet

Jämställdhet handlar om jämlikhet mellan kvinnor och män som ska ha samma möjligheter och likvärdig makt att forma samhället och sina egna liv. Dock finns det olika förväntningar

på flickors och pojkars och kvinnors och mäns beteenden och uttryck. Trollhättans stad ska bekämpa de strukturer och kategorier av förtryck som särskiljer och värderar könen olika. Jämställdhetsarbetet ska vara högt prioriterat och jämställdhetsperspektivet ska alltid finnas med när besluten tas. Kvinnor har oftast inte samma möjlighet som män när det kommer till utbildning, ekonomi, inflytande, makt och arbete. För att komma tillrätta med den här ojämställdheten, så måste relationerna mellan könen förändras.

Hedersrelaterat våld ska förebyggas genom fortsatt arbete med metodutveckling, seminarier, utbildning och nätverksutbyte för att öka förståelsen hos personalen som arbetar med frågan. Trollhättan har blivit uppmärksammas i sitt arbete med att stärka sitt stöd för våldutsatta kvinnor. En annan viktig del i det här arbetet är att vi har heltid som norm. Det här är en jämställdhetsreform som vi ska fortsätta att stå upp för. Alla människor ska få möjlighet att leva det liv som passar dem utan att påverkas av samhällets förväntningar. Majoriteten i Trollhättan ska fortsätta driva en feministisk politik som leder till frihet.

Samverkan

Trollhättans stad ska fortsätta utveckla samverkan med kommunerna i Fyrbodal, men också med övriga kommuner i Västra Götaland. Ett nära samarbete med andra är ett självklart förhållningssätt för att skapa ett helhetsperspektiv för Trollhättans utveckling. En kommun kan inte göra allt själv. Därför är det viktigt att vi fortsätter att bygga en god samverkan med andra aktörer såsom statliga myndigheter, Västra Götalandsregionen, näringsliv och föreningsliv.

Inkludering och mångfald

Trollhättans arbete med inkludering och mångfald ska självfallet utgå från alla människors lika värde med samma rättigheter och skyldigheter. Alla former av rasism, diskriminering och främlingsfientlighet ska motverkas. Människor som flyr eller flyttat över gränserna i hopp om ett bättre liv och nya möjligheter ska finna trygghet i Trollhättan. Vi ser den kulturella mångfalden och olikheterna som en styrka.

För att nyanlända ska kunna vara en del av samhället, så är det viktigt att vi jobbar vidare med möjligheter att komma snabbare in på arbetsmarknaden och att barn ska ges goda möjligheter i skolan. Det är även viktigt att vi fortsätter att förbättra kommunens matchningsarbete tillsammans med Arbetsförmedlingen och andra aktörer. Det är också betydelsefullt att utveckla nätverk som ger en plattform för kommunen, nyanlända och näringslivet att mötas. Kommunen ska fortsätta utveckla möjligheter för att kombinera jobb och svenskundervisning. Vi ska se till att vi erbjuder meningsfulla och givande insatser när det gäller SFI och samhällsorientering.

Skolan har ett centralt uppdrag för att ge nyanlända rätt förutsättningar för ett bättre liv. Därför är det viktigt att vi ger skolorna rätt resurser. Kommunen ska fortsätta att jobba med språkinläring för nyanlända och samtidigt jobba med olika projekt för att ge elever från olika delar av staden möjligheter att mötas i olika sammanhang under skolarbetet. Det här hjälper eleverna att skapa nya kontakter och en ökad förståelse för varandras verkligheter.

Verksamheter inom kultur och fritid är viktiga medverkande krafter för en bättre inkludering. Vi ska fortsätta att utveckla verksamheter där nyanlända får möjlighet att delta och ta ett steg

in i samhället. Samtidigt blir det ett bra sätt för att få en ökad kunskap om demokrati och jämställdhet.

Trollhättan har en lång tradition av att välkomna människor från olika delar av världen oavsett om de kommit hit för att arbeta, för kärlekens skull eller på flykt från krig och förtryck. Vi vill värna om det toleranta och välkomnande samhället där alla känner sig trygga. Vi vill ha ett tolerant samhälle där alla känner att de får plats och har friheten att tro vad de vill och utöva sin religion utan förtryck. Därför vill vi skapa en mötesplats där Trollhättans trossamfund får möjlighet att arbeta för ömsesidig tolerans, nyfikenhet och bygga broar mellan sig.

Vi vill aktivt arbeta för att minska ålderssegregationen i samhället vad gäller boende, social samvaro och känslan av att vara delaktig i samhället. Ensamhet är ett stort problem bland äldre och ett hot mot hälsan. Där ser vi en utvecklingspotential i de mötesplatser som redan existerar i Trollhättan och vi ser gärna ett fokus på möten över generationsgränser.

Vi kommer att aktivt arbeta för att rasism, extremism och förtryck inte ska få en grogrund i samhället. Det är viktigt att vi redan i för- och grundskolan arbetar proaktivt med att ungdomar inte dras in i dessa värderingar och därför vill vi utveckla och permanenta stödet till projektet "Resor till Förintelsen". Det är också angeläget att vi fortsätter att ha ett långsiktigt och förtroendefullt samarbete med olika grupper i samhället genom att skapa mötesplatser för alla.

Näringsliv och arbete

Vårt mål om 70 000 invånare år 2030 kvarstår. Vi ska ha bra förutsättningar för våra stora, medelstora och små företag i kommunen och vi ska arbeta för att ha en bred och stark arbetsmarknad. Vi ska ha en bra och aktiv dialog med hela näringslivet. Vi ska även fortsätta att utveckla det goda samarbetet med det framgångsrika teknikkuster som finns i Trollhättan samt med industrin kring rymd, flyg och fordon. Den goda ingenjörskonst som frodas i staden har resulterat i fler arbetstillfällen och påverkar Trollhättans arbetsmarknad och kompetensutveckling på ett positivt sätt. Staden, dess invånare och näringslivet har en tradition av att möta de förändringar som sker i samhället på ett proaktivt sätt.

Besöksnäringen är betydelsefull för Trollhättan. Den skapar intäkter till staden, arbetstillfällen och möten mellan människor från olika delar av världen. Trollhättan har ett attraktivt läge, då vi endast ligger cirka 40 minuter med tåg från Göteborg, samtidigt som vi kan erbjuda en spännande historia, storslagna naturupplevelser i närheten till centrum samt ett spännande kulturliv.

Vi kommer även fortsättningsvis ta vara på de stora möjligheterna som Europaväg 45 och dubbelspåret till Göteborg gett Trollhättan. Det är viktigt att ha en bra dialog också framöver med grannkommuner, Västra Götalandsregionen, regering och riksdag för att påverka att hela sträckan av E 45:an blir färdigbyggd.

Vid nyetableringar har kommunens näringslivsenhet ett stort uppdrag. Speciellt viktig är handeln för både arbetsmarknaden och kommunens attraktion. De olika handelscentras ska komplettera varandra och därför ska utvecklingen vara under ordnade former.

Nybyggnationen av Drottningtorget ska ge Trollhättan en mötesplats som de kan vara stolta över. Satsningen på centrum tillsammans med de privata aktörerna ska fortsätta och

målsättningen under mandatperioden är att vi blir utsedda till årets stadskärna. Vi ska ha ett attraktivt centrum där handel, boende, skolor tillsammans med kultur och nöjen samsas. Det är en stor tillgång för alla. Vi vill att Film i Väst ska fortsätta att utvecklas då det har blivit en del av Trollhättans identitet och är samtidigt viktig för vår arbetsmarknad. Samarbetet mellan N3 och Film i Väst bör utvecklas för att tidigt stödja och stärka barn och ungas intresse för filmskapande och rörliga medier. En annan aktör som är av stor betydelse för vår arbetsmarknad är de verksamheter som ligger under Innovatum AB. Därför måste de även fortsättningsvis få det stöd de behöver som ett led i att underlätta för etableringen av nya företag.

Studentstaden

Satsningen på Högskolan Väst i Trollhättan är en nyckel till framgång för kommunen. Under 2014 blev Trollhättan utsedd till Sveriges attraktivaste studentstad. Högskolan har gett många Trollhättebor möjlighet till högre utbildning oavsett bakgrund. Det här är vi mycket stolta över. Högskolan har ett modernt campus som är tillgängligt och är känd för den studiesociala miljön. Vi ska ha ett gott samarbete med studentkåren som har en lång tradition av inkludering. Vi ska också arbeta för att kopplingen mellan arbetsmarknaden och högskolan är så bra som möjligt.

Högskolan Väst är en styrka för vår kommun, därför tycker vi att vi måste hitta fler samverkansformer mellan våra grundskolor, gymnasieskolor, vuxenutbildningen, Högskolan Väst och andra verksamheter. Vi ska fortsätta att vara en aktiv aktör i arbetet med att skapa VFU-platser som kan vara en inkörsport till arbete i våra verksamheter.

Utveckla Trollhättans internationella profil

Den svenska industrins vagga stod i Trollhättan. Innan dess hade älvdalen kring Trollhättan bebotts i ungefär 12 000 år, alltsedan isen dragit sig tillbaka och landhöjningen tagit vid. Staden och omgivningen har en enorm rikedom av kulturhistoria, industrihistoria och socialhistoria. Det storslagna landskapet omkring staden erbjuder en unik omgivning som har dragit till sig konstnärer, filmskapare och mycket kreativitet. Vi vill stärka Trollhättans internationella profil och attraktionskraft genom att visa upp mer av Trollhättans historia i det offentliga rummet. Vi vill fortsätta utveckla vårt vänortssamarbete även utanför Norden för att också ta tillvara på de goda exempel som finns runt om i världen om hur vi på bästa sätt utvecklar en hållbar stad.

Personalpolitik

En stark personalpolitik är viktigt för oss i majoriteten i Trollhättan. Om stadens anställda trivs med sitt arbete kommer de också att kunna erbjuda trollhätteborna en bra samhällsservice. Vi tycker att det är viktigt att låta stadens anställda arbeta med stor självständighet under ansvar. De ska känna att de har en god och trygg arbetsgivare med gott ledarskap. Målet är att skapa goda arbetsplatser genom ett bra arbetsklimat.

Vi ger alla anställda i Trollhättans stad rätt till att jobba heltid, med deltid som en möjlighet, och har målet att minska antalet timanställningar. Delade turer kommer att avskaffas under mandatperioder. För att utveckla delaktigheten och inflytandet för våra medarbetare, så vill vi att de ska ha möjligheten att utveckla och testa olika arbetstidsmodeller som främjar ett hållbart arbetsliv som till exempel arbetstidsförkortning med bibehållen lön i lämplig

verksamhet. Vi anser att det är viktigt att en ständig omvärldsbevakning sker vad gäller försöksverksamheter runt om i landet gällande exempelvis schemaläggning, arbetstidsförkortning och intraprenader. Vi ställer oss positiva till arbetsrotation inom stadens verksamheter.

Vi vill ha gott samarbete med de fackliga organisationerna, eftersom vi tror att starka oberoende parter är viktigt för ett sunt arbetsplatsklimat. Vi vill stärka kompetensutvecklingen för stadens anställda och arbeta för en lönepolitik där individuell lönesättning utgår från gemensamma arbetsvärderingskriterier. Trollhättans stad ska fortsätta att arbeta för jämställda och jämlika löner mellan kvinnor och män och där är vi övertygade om att vårt beslut om rätten till heltid är ett steg i rätt riktning. Inom kvinnodominerade yrken som äldreomsorgen har deltider och visstidsanställningar länge begränsat kvinnors löneutveckling på arbetsmarknaden. Vi vill prioritera en god arbetsmiljö där den psykosociala arbetsmiljön utgör en viktig del. Vi vill även utveckla dialogen och delaktigheten med fokus på underifrånperspektivet mellan stadens anställda och förtroendevalda.

Barnomsorg och utbildning

Vi vill investera tidigt i barns utveckling. Därför är det viktigt att alla barn i Trollhättan får gå i en förskola och skola med hög kvalitet. Vi vill ha en förskola och skola som präglas av trygghet, kunskap och likvärdighet där eleverna möts av en miljö som präglas av jämlikhet och demokratiska värderingar. Vi betonar den värdegrund som utgår från frihet, jämlikhet och solidaritet.

Våra verksamheter ska ha ett tydligt genusperspektiv, så att elever inte hindras av samhällets begränsande könsroller i sin utveckling och i sina val. I dag finns det förväntningar från samhället för hur människor bör vara och uppträda utifrån sitt biologiska kön. Dessa föreställningar och förväntningar på att vi ska inordna oss efter begränsande könsnormer börjar redan när ett barn är litet. Därför måste genusperspektivet genomsyra hela förskole- och skolverksamheten. För att åstadkomma de bästa förutsättningarna för utveckling och lärande krävs trygghet, stimulans, kompetent personal, engagerade föräldrar och samverkan med samhälle och arbetsliv. Vi ska under mandatperioden värna om rätten till en högkvalitativ modersmålsundervisning för våra barn och unga. Vi är övertygande om att alla tjänar på om samhället satsar extra mycket på barn och ungdomar med särskilda behov. Därför står vi för en resursfördelning som utgår från ett socialt perspektiv. Vi vill fortsätta att utveckla föräldrarnas möjligheter till engagemang i det demokratiska arbetet och öka samverkan mellan hem och skola.

Förskola

Trollhättan ska ha en förskola som motsvarar barnens behov av trygghet och utveckling. Föräldrarnas deltagande och personalens pedagogiska kompetens är viktiga byggstenar för att ge barnen den omsorgen. Vi ska fortsätta att erbjuda barnomsorg hela dygnet och så långt som möjligt erbjuda barnomsorg i närmiljön. Vi vill öka personaltätheten i förskolorna, samt fortsätta utveckla den pedagogiska kvaliteten inom verksamheten genom att se över arbetsuppgifterna och anpassa barngruppernas storlek efter barnens behov. Förskolan ska också tydligare sträva efter att vara första länken i det ”livslånga lärandet”, där utvecklingen av olika lärmiljöer inom matematik, språk, kultur och utomhuspedagogik ska fortsätta. Vi vill även arbeta för att förskolorna ska ha möjlighet till fler socialpedagoger i sina verksamheter. Försättningsvis vill vi också se över möjligheterna för att öka vistelsetiden i förskolan.

Skola

En likvärdig skola leder till att fler ungdomar går ut med fullständiga betyg och har därmed större chans till arbete och vidareutbildning och i förlängningen ett gott liv. Trollhättans stad kommer att fortsätta arbetet med att möjliggöra för eleverna i grundskolan att ytterligare förbättra skolresultaten genom exempelvis läxhjälp. Målsättningen är att alla elever ska gå ur grundskolan med behörighet till gymnasiet. Vi fortsätter därför vår framgångsrika läsa-, skriva- och räknasatsning för de yngsta eleverna, där fler extralärare, bibliotekarier och specialpedagoger stärker upp i klassrummet. Det här leder till att fler professioner tillsammans kan ägna mer tid åt varje elevs utveckling. Våra resurser ska fördelas efter behov.

Trollhättan ska fortsätta att utveckla studiehandledningen för våra nyanlända elever och motivera särskilt duktig personal att arbeta på skolor med större behov, så att ingen elev lämnas efter. Skolan ska vara inkluderande för alla och därför fortsätter vi vårt lyckosamma och framgångsrika arbete på vår sluss för nyanlända elever. Vi vill anställa fler kuratorer och socialpedagoger till stöd för att förbättra elevernas psykiska och fysiska hälsa. Ett särskilt uppdrag har lagts till våra skolor att utveckla fysiska aktiviteter för lek på raster samt före och efter skoldagen. Här har våra fritidshem tillsammans med idrottsundervisningen en nyckelroll att bland annat organisera rastverksamhet, så att alla elever nås. Vi vill att fritidsverksamheterna har ett meningsfullt och kvalitativt innehåll.

Kunskapsförbundet Väst

Utbildning är viktig och skapar förutsättningar. Vi lever i ett samhälle där förändringstakten hela tiden ökar och där människor i allt större utsträckning byter arbete, flyttar eller gör andra skiften i sina liv.

Kunskapsförbundets Västs uppdrag handlar om att skapa de bästa förutsättningarna för unga människors fortsatta resa i livet, men det handlar också om att hjälpa dem som vill förändra sitt liv genom att skaffa en ny utbildning. Det gemensamma handlar om att förverkliga drömmar, så att alla våra elever kan bli så mycket de kan.

Kunskapsförbundet Väst ska fortsätta att utveckla verksamheten. Kvalitet, attraktivitet och effektivitet ska fortsatt vara fokusområden. Kunskapsförbundet Väst har ett uppdrag att öka likvärdigheten och höja kunskapsresultaten. Vi vill ge eleverna möjlighet att vara öppna och nyfikna på att lära sig nya saker, berika sina liv och växa som människor, bortom läroplanen.

Vuxenutbildning

Människor behöver rusta sig för de jobb som växer fram. Yrkesutbildningar på gymnasienivå för vuxna är en möjlighet för den som är arbetslös eller vill skola om sig till ett nytt yrke i en växande bransch. Vuxenutbildningen är central för omställning, komplettering och för att uppfylla människors drömmar. Även folkhögskolan har en viktig roll för att få människor att återfinna lusten att lära och därefter kunna gå vidare till jobb eller studier. Yrkesvux fungerar som en effektiv brygga till arbete och egen försörjning.

Efterfrågan av utbildad arbetskraft kommer att öka inom vård, skola, omsorg, service och handel. Utbudet av yrkesutbildningar ska vara så brett att det passar för både individers och företagens behov. Utbildning ger frihet och fler valmöjligheter.

Nya jobb skapas, andra förändras eller försvinner. Det ställer stora krav på förnyelse av kunskap och färdigheter. Det kräver kraftfulla insatser av vuxenutbildning och folkbildning. Trollhättan ska erbjuda alla bättre möjligheter till omställning och livslångt lärande för att undvika arbetslöshet och för att utvecklas som individer och infria sina livsmål. Arbetslösheten är ett samhällsproblem som endast kan lösas gemensamt. För det krävs att den arbetslöse har möjlighet att bygga upp det kunnande som efterfrågas.

Äldreomsorg

Ett starkt samhälle bygger på den solidariska tanken om att alla betalar efter sin förmåga och nyttjar den gemensamma välfärden efter sina behov. Äldreomsorgen är en viktig del av vår välfärdssektor och bör ständigt vara i utveckling, där invånarens behov ska avgöra och inte tjockleken på dennes plånbok.

Alla tjänster inom äldreomsorgen ska ha god kvalitet och utgå från varje människas unika behov och förutsättningar, med bibehållen värdighet och integritet. De äldre ska ges möjlighet att ha stort inflytande över planering och genomförande av den egna vården och omsorgen. Alla äldre personer oavsett språklig eller kulturell bakgrund ska känna sig sedda, bekräftade och ha ett meningsfullt umgänge. Vi vill under mandatperioden aktivt arbeta för att synpunkter från brukarna och deras anhöriga aktivt tas tillvara.

Förebyggande insatser inom äldreomsorgen är ett viktigt stöd för att förlänga de goda åren efter pensioneringen och vi vill fortsätta att utveckla det här stödet. Att understödja tillgång till sociala aktiviteter för äldre är ett annat sätt att öka livskvaliteten för människor som avslutat sitt arbetsliv. De äldre ska ges möjlighet till friskvård såsom dans, promenader, studiecirkel, matlagning och andra aktiviteter i närheten av bostadsområdet. Hemtjänsten ska underlätta för äldre att delta i dessa aktiviteter.

Äldre ska mötas med respekt och tillåtas vara en del av samhället på samma sätt som tidigare i livet. Ingen får utsättas för kränkande behandling, varken fysiskt eller psykiskt, till följd av ålder, sexuell läggning, etnicitet eller könstillhörighet. Därför vill vi aktivt arbeta med normkritik inom våra äldreboenden.

Många äldre känner sig ensamma och isolerade, vi uppmuntrar gärna umgänge över generationsgränser och ser gärna att förskolor och äldreboenden finns i nära anslutning till varandra.

Våra äldreboenden ska ha fortsatt god kvalitet och erbjuda en meningsfull tillvaro samt sociala aktiviteter. Under mandatperioden tänker vi utveckla omsorgerna genom att bygga nya boenden. Kvaliteten i vården och omsorgen ska stärkas. Vi vill fortsätta att erbjuda enklare servicetjänster i hemmet utan behovsprövning.

Vi vill fortsätta höja personalens kompetens i äldreomsorgen samt erbjuda en professionell och rättssäker biståndsbedömning. Maten, den medicinska kompetensen, kvaliteten på hälso- och sjukvårdsinsatserna samt samverkan med primärvården och Västra Götalandsregionen ska fortsätta att utvecklas.

Äldreomsorgen i Trollhättan ska bedrivas i offentlig regi.

Omsorg för personer med funktionsnedsättning

Människans frigörelse från det som begränsar hen har alltid varit ett självklart mål i vår politik. Människor med olika former av funktionsnedsättningar ska därför ges förutsättningar att leva och verka i samhället på jämlika villkor. Det är samhället som skapat de hinder som gjort att alla inte kan delta på lika villkor och därför är det vårt ansvar att undanröja dessa. Personer med en eller flera funktionsnedsättningar har en särskild lagstadgad rätt till stöd och hjälp. Stödet ska ges individuellt och utgå ifrån den enskildes behov.

Kvaliteten i de insatser som erbjuds personer med funktionsnedsättning ska vara fortsatt hög. Personer med funktionsnedsättning ska ha samma rätt till stöd och utbildning som den övriga befolkningen och ska ges möjligheter att vara aktiva på arbetsmarknaden. Stöden ska utgå ifrån individens unika förutsättningar och brukarna ska ges stor delaktighet i planering och genomförande av insatserna. Tillgängligheten i staden och i stadens verksamheter är en viktig fråga vi ska fortsätta att arbeta med.

Vi ska ta tillvara på utvecklingen kring välfärdsteknik. Genom att satsa på välfärdsteknik ökar vi individens självbestämmande, delaktighet och kan skapa större frihet för alla våra brukare i Trollhättan.

Jobb åt alla – för allas skull

En av de viktigaste förutsättningarna för egen försörjning är att ha tillgång till arbete eller annan sysselsättning. Att kunna försörja sig själv och sina familjemedlemmar är också en av grundförutsättningarna för en god hälsa. Det handlar inte bara om möjligheten till försörjning utan också om rätten till arbetsdeltagande utifrån sin förmåga liksom självständighet, självrespekt och att vara oberoende.

Vi ska under mandatperioden arbeta så att fler får möjlighet att bidra till vår gemensamma välfärd, därför är det en uttalad målsättning och självklarhet att arbetsmarknadsåtgärder av olika slag ska leda till arbete. Ett väl fungerande trygghetssystem är en absolut förutsättning för att människor ska kunna komma tillbaka till arbetslivet om hen drabbas av arbetsrelaterad ohälsa, sjukdom eller förlorar sitt arbete. Den som behöver ändra sin yrkesbana ska ges möjlighet till arbetsplatsanpassad rehabilitering, utbildning och praktik.

Vi vill ställa sociala krav på de företag vi gör upphandlingar med, så att dessa tar sitt ansvar för att anställa långtidsarbetslösa trollhättebor.

Nolltolerans mot droger och brott

För att alla invånare ska känna sig trygga ska vi arbeta på bästa möjliga sätt med olika insatser för att förebygga brott. Ett narkotikafritt Trollhättan är ett självklart mål och det måste vara prioriterat.

Vi kommer att fortsätta samverkan med frivilliga organisationer för att förebygga, minska och förhindra droganvändning. En god samverkan med polisen är också av största vikt i arbetet med att förhindra brott. Kommunens vuxna är viktiga i arbetet med att barn och ungdomar under 18 år ska vara drogfria. Vi vill fortsätta stödja det förbyggande arbetet som sker i våra stadsdelar genom frivilliga insatser som exempelvis nattvandring, information och kunskap för att öka tryggheten i vår kommun.

Mäns våld mot kvinnor och hedersrelaterat våld och förtryck måste bekämpas kraftfullt och vi måste ta en tydlig ställning för att det här inte tolereras i vårt samhälle. Kvinnor ska leva i trygghet och själva bestämma över sina liv samt ha rätten till sin egen kropp. Målsättningen är ett Trollhättan fritt från våld i alla former.

Trygg uppväxt

Barn som växer upp i familjer med våld, missbruk, förtryck eller ekonomiska problem ska ges särskilt stöd. Varje enskilt barn ska respekteras och ges möjlighet till utveckling och trygghet. Individuella insatser för barn och unga ska så långt det är möjligt ges på hemmaplan och de föräldrar som behöver stöd i sin föräldraroll ska få det.

Kultur och fritid

Kultur- och fritidsverksamheten bidrar till att skapa ett rikare samhälle att leva i och verksamheterna är en viktig del av den gemensamma välfärden. Därför ska utbudet vara så brett som möjligt. Kultur- och fritidspolitiken ska kännetecknas av medskapande, delaktighet och en prioritering av barn och ungdomar oavsett samhällsklass. Alla våra verksamheter ska präglas av att vi är ett mångkulturellt samhälle och ska vara en viktig kugge i arbetet för integration och jämställdhet. Människor med funktionsnedsättning ska känna sig delaktiga i alla våra verksamheter. För att främja en god folkhälsa ska alla ha rätt till en meningsfull fritid oavsett bakgrund.

Trollhättan är en evenemangsstad som ligger i framkant när det kommer till att planera olika evenemang, vilket är något vi vill ta tillvara på. Staden ska fortsätta att ha ett stort utbud som vänder sig till alla åldrar. Här har de arrangerande kulturföreningarna en stor roll och måste därför ges stöd. Den planerade stadsparken vid Folkets Park/Hjulkvarnelund kommer att ge oss bra förutsättningar i det här arbetet. Folkbildningen inom kulturen är en viktig verksamhet som ska stödjas.

N3 bedriver flera verksamheter som vi är mycket stolta över. Kulturbedriften ska låta förskolebarn och skolelever inom den kommunala skolan möta kulturen i alla dess former. Kulturskolan ska ge eleverna undervisning med hög kvalitet. De kreativa coacherna ska stödja ungdomar som vill utforska kulturens fantastiska möjligheter.

Kronan Kulturhus ska vara en attraktiv mötesplats för Trollhättans invånare. Här ska kulturella uttryck mötas på ett sätt som främjar kontakter mellan människor och där N3 är en viktig samarbetspartner.

Konsthallen ska erbjuda ett brett utbud av lokal, nationell och internationell samtida konst. Pedagogiska aktiviteter för barn och ungdomar ska erbjudas i Konsthallen. Olika konstformer i den offentliga miljön är viktig och ska vidareutvecklas bland annat i fall- och slussområdet.

Biblioteken ska främja fri åsiktsbildning samt värna om yttrandefriheten och alla människors lika värde. Utbudet av media på biblioteken ska spegla vårt mångkulturella Trollhättan. Stadsbiblioteket blev nyligen renoverat och näst på tur blir Syltebiblioteket som får nya lokaler 2021. Biblioteken ska ha generösa öppettider och nu kan vi äntligen erbjuda

söndagsöppet på ett av stadens bibliotek. Biblioteken ska ha programverksamheter för både barn och vuxna som till exempel författarbesök, sagostunder och poesikvällar.

Kommunens fritidsanläggningar ska vara välskötta och tillgängligheten ska vara hög. Vi måste också värna om våra grön- och naturområden och vi vill att friluftslivet ska utvecklas. Det här gäller såväl i tätorten som på landsbygden. Vår ambition är att upprusta badplatsen i Sjölanda under mandatperioden. Även Arena Älvhögsborg ska utvecklas för att möta framtidens behov.

Ett stort och fungerande föreningsliv har en viktig roll i samhällsutvecklingen. Därför ska vi stödja föreningslivet med bland annat bidrag för barn- och ungdomsverksamhet

Många barn och ungdomar är engagerade i de olika idrottarna i Trollhättan. Därför vill vi under den här mandatperioden renovera och bygga om Slättbergshallen för att möta framtida behov. Vi ska också se över möjligheterna för friidrotten att kunna bedriva inomhusträning under vintertid. I Trollhättan finns det två kommunala ridanläggningar där båda har ett visst renoveringsbehov, därför behövs det tillföras mer resurser under kommande år för att förbättra kvaliteten.

Våra fritidsgårdar i Trollhättan ska upplevas som attraktiva och trygga mötesplatser och ska vara ett alternativ till kommersiell verksamhet. Ungdomarna skall ha möjlighet att påverka verksamheten. Den centralt belägna fritidsgården på Tingvalla kan i dag ta emot fler besökare än tidigare, vilket upplevs som mycket positivt bland ungdomar och personal. Vi hoppas på samma lyft för Sylte fritidsgård efter nybyggnationen som är klar år 2021.

Trollhättans stad ska i största mån bevara kulturarvet och göra den synlig och tillgänglig för allmänheten. Det finns ett stort intresse för Trollhättans historia och när staden bygger för framtiden, så ska kulturarvet bevaras och föras med i nutiden.

Stadsplanering

Ett attraktivt och spännande stadsrum med hög tillgänglighet och trygga områden ger stora möjligheter för Trollhättans utveckling. Vi ska jobba mer målmedvetet för att skapa trygga och bra offentliga mötesplatser för alla våra invånare. Att ha ett stort utbud av attraktiva lekplatser för barnen i hela Trollhättan är viktigt för oss. Vi ska fortsätta vårt offensiva arbete med att skapa miljöer, platser och enstaka punkter som ger ett mervärde för staden. Här är belysning, färg och konstnärlig utsmyckning det som stärker helhetsintrycket.

Vi ska fortsätta med att arbeta progressivt för att utveckla våra parker, naturmarker och sommarbatter. Förtätning ska vara högt prioriterat vid nybyggnation i centrala staden. Naturliga gröna oaser ska vara en självklarhet vid exploatering av nya områden och vid förtätning av befintliga. Det är viktigt att staden prioriterar ett arbete med att få till en ökad biodiversitet och samtidigt uppmuntrar till mer stadsodling. Renhållning och skötsel av gemensamma offentliga platser ska prioriteras.

Det offentliga rummet är allas rum och därför är det viktigt för oss att sänka trösklar och öppna dörrar för att alla, oavsett ålder och bakgrund, ska känna att Trollhättan är deras stad.

Vi vill även arbeta vidare med utveckling av trafiksäkerheten på stadens vägnät där fokus ligger på ökad trygghet för oskyddade trafikanter och där barnsäkerheten har en särställning. I

arbetet med barnsäkerheten utgör skolreseplanerna en viktig del. Vägnätet ska fortsättningsvis hålla god standard liksom gång- och cykelvägar. Trollhättan ska ha en ambitiös och målmedveten plan för utbyggnaden av GC-vägarna, så att fler trollhättebor börjar cykla istället för att ta bilen. Trollhättan ska också arbeta för att möta framtidens kollektivtrafik och mobilitet. De centrala delarna av Trollhättan har under lång tid varit i behov av en ny bro som kan komplettera den tvåfiliga klaffbron, och under 2018 startar arbetet med att planera den nya Stridsbergsbron. Bron är också startskottet på den nya stadsdelen Värvik.

Kommunala fastigheter med kulturellt värde ska vårdas och inte säljas.

Bostäder

En bra bostad är en social rättighet och vi vill att alla ska ha möjlighet att välja det boende som passar den egna livssituationen. Det är viktigt att det erbjuds olika boendeformer och att alla former av boenden finns representerade när nya bostadsområden kommer till eller när befintliga bostadsområden förtätas. Hållbara och klimatsmarta alternativ till byggnadsmaterial och boendemiljöer är en utgångspunkt vid byggandet av nya bostäder för våra invånare. Vi vill se mer byggnation i trä och naturmaterial. Vi vill fortsätta att arbeta vidare med att driva fram attraktiva, trivsamma och trygga bostadsmiljöer där hög kvalitet i arkitekturen är en nyckelfaktor. Kommunen ska kunna erbjuda akutboende för de människor som av olika skäl inte klarar eget boende.

För att staden ska kunna fortsätta att växa arbetar vi för en ökad utbyggnad av bostäder. Vi vill se till att vår markreserv och exploateringsbara mark är så väl tilltagen, så att alla som vill flytta till Trollhättan ska kunna göra det, samtidigt som vi i största mån ska undvika att bygga på odlingsbar mark. Vi vill fortsätta att verka för att underlätta och uppmuntra egen energiproduktion för de hushåll som önskar göra det. Vårt dricksvatten och vår avloppsrening ska hålla fortsatt hög kvalitet.

Genom ägandet av det kommunala bostadsbolaget Eidar, så kan vi göra det möjligt för att alla ska ha en god bostad. Om behovet finns, så vill vi göra det möjligt att bygga upp till 400 bostäder per år. Det område som ligger närmast i tid för nybyggnation är Värvik. På Innovatumområdet kommer det byggas nya verksamhetslokaler, fler bostäder och ny förskola.

Bodialogmöten där vi träffar marknadens aktörer ska hållas med regelbundenhet och är ett viktigt instrument i stadens utveckling.

Trollhättan

Paul Åkerlund (S)
Kommunstyrelsens ordförande

Mattias Foldemark (V)
Gruppledare

Esther O'Hara (MP)
Kommunallråd

Agenda 2030

Det lokala hållbarhetsarbetet tar tydligt avstamp i FN:s globala utvecklingsmål inom Agenda 2030. De 17 prioriterade målen handlar bland annat om att avskaffa extrem fattigdom, uppnå jämställdhet, bekämpa klimatförändringen, säkerställa god hälsa, likvärdig utbildning och en hållbar ekonomisk tillväxt. Alla länder i FN har tillsammans förbundit sig att bidra till en social, miljömässig och ekonomiskt hållbar utveckling i enlighet med Agenda 2030.

Regeringens ambition är att Sverige ska vara ledande i genomförandet av Agenda 2030, genom att skapa en bred delaktighet i omställningen till ett hållbart samhälle. På nationell nivå bedöms Sverige i första hand behöva arbeta med:

- ▶ Jämlikt och jämställt samhälle
- ▶ Stärkt kunskap och innovation
- ▶ Hållbara och hälsosamma livsmedel
- ▶ Hållbara städer
- ▶ Starkt näringsliv med hållbara affärsmodeller
- ▶ Samhällsnyttig och cirkulär ekonomi

Agenda 2030 i Trollhättan – strategi 1.0 är ett koncernövergripande styrdokument där strategin är att Trollhättans Stad ska fortsätta stärka den hållbara utvecklingen utifrån Stadens och de kommunala bolagens övergripande mål och strategier. Dessutom ska extra fokus läggas på två fördjupningsområden där samverkan mellan stadens förvaltningar, kommunala bolagen och övriga samhället behöver utvecklas. Fördjupningsområdena är "Bred samverkan för biologisk mångfald" och "Gemensam färdplan social hållbarhet".

Med en gemensam plattform i Agenda 2030 är målet att sammanfoga ekonomi, ekologi och social hållbarhet till ett hållbart växande Trollhättan. Arbetet sker målmedvetet och systematiskt när steg för steg tas i Trollhättans gemensamma hållbarhetsarbete.

Hållbarhetspolicy för Trollhättans Stad

Trollhättans Stad arbetar för en ekologiskt, socialt och ekonomiskt hållbar utveckling med utgångspunkt i de globala målen i Agenda 2030. Vår samhällsgemenskap präglas av tillit och närhet, där människors lika värde står i centrum. Trollhättan strävar efter att vara en interkulturell stad där vår mångfald blir en styrka.

Vi främjar en god miljö och jämlik hälsa för oss som bor och verkar i Trollhättan, där var och en lever ett gott liv utan orättfärdiga skillnader. Vi utgår från ett främjande och förebyggande förhållningssätt. Kretsloppstänkande och god hushållning med resurser är ledstjärnor i allt vi gör.

Det innebär att:

- ▶ Vi verkar för ett öppet, jämställt och inkluderande samhälle och visar aktning för alla människors värdighet och rättigheter.
- ▶ Alla medborgare får möjlighet att vara medskapande i samhällsutvecklingen, på så sätt stärks demokratin.
- ▶ Vi arbetar för ett Trollhättan fritt från våld, där människor värnar om varandra och är trygga, såväl i hemmet som i det offentliga rummet.
- ▶ Stadens arbete ska vara kunskapsbaserat och långsiktigt, och utgå från ett helhetsperspektiv, där alla våra verksamheter arbetar tillsammans mot samma mål.
- ▶ Vi har modet att utveckla nya arbetssätt, men också mod att ompröva det vi gör idag för att få bästa resultat av vårt arbete.
- ▶ Barnrättsperspektivet enligt barnrättslagen ska genomsyra alla politiska beslut och stärkas i alla verksamheter.
- ▶ Vi bidrar till att förverkliga de nationella miljömålen.
- ▶ Vi arbetar målmedvetet för att vara en förebild som nyskapande och pådrivande i miljöarbetet.
- ▶ Vi minskar utsläppen av växthusgaser i överensstämmelse med Parisavtalet
- ▶ Vi ökar andelen inköpta ekologiska och närproducerade varor.
- ▶ Vi stärker förutsättningarna för biologisk mångfald och integrerar ekosystemtjänster i våra beslut.
- ▶ Vi verkar för en cirkulär ekonomi och en hållbar konsumtion.
- ▶ Vi ställer miljökrav på leverantörer, partners och oss själva.
- ▶ Vi ökar andelen inköpta ekologiska varor
- ▶ Vi arbetar med omställning till mer hållbara transportsystem, tillgängligt för alla.
- ▶ Kommunen växer genom långsiktigt hållbar bebyggelseutveckling.

Kvalitetspolicy

Trollhättans Stad arbetar målmedvetet för en god kvalitet i alla verksamheter som bygger på ständig förbättring, med fokus på dem vi är till för. Kvalitetsarbetet handlar om att både säkra och utveckla arbetssätt och processer. Det innebär att vi fortsätter göra det som fungerar och ger goda resultat och utvecklar det som kan fungera bättre.

Det innebär att:

- Genom ett nytänkande och handlingskraftigt ledarskap driver vi ett systematiskt och långsiktigt kvalitetsarbete som genomsyrar hela organisationen.
- Vi arbetar professionellt utifrån utmanande och förankrade mål som utvecklar verksamheternas processer. Vi följer regelbundet upp genomförande och resultat.
- Vi jämför aktivt vår egen verksamhet internt och externt och uppmärksammar goda exempel som underlag för verksamhets- och kvalitetsutveckling.
- Tillsammans med medarbetarna och dem vi är till för, utvecklar vi verksamheten kontinuerligt.
- Vi ger förutsättningar för ett ständigt lärande, byggt på reflektioner och analyser av både framgångar och misslyckanden.

Personalpolicy för Trollhättans Stad

En viktig förutsättning för att Trollhättans Stad ska kunna nå stadens vision och målsättningar, inklusive målen i Agenda 2030, är att både medarbetare och chefer drivs av våra ledord: mod, nytänkande, handlingskraft och delaktighet.

Trollhättans Stad strävar efter att vara en attraktiv, hållbar och modern arbetsplats, därför är det självklart för oss att:

- Våra medarbetare är medskapare som aktivt bidrar och tar ansvar för att utveckla såväl de egna arbetsuppgifterna som hela verksamheten.
- Ledarskapet bygger på tillit, där chefer och medarbetare tillsammans bygger en kultur som skapar värde.
- Våra chefer fokuserar på att ständigt utveckla den egna verksamheten tillsammans med medarbetarna, för att möta utmaningarna i en föränderlig omvärld.
- Ledarskapet präglas av tydlighet och närhet, vilket skapar trygghet och struktur på arbetsplatsen.
- Delaktighet och dialog på arbetsplatsen bidrar till en bra arbetsmiljö och ökad hälsa.
- Vi har god dialog mellan arbetsgivare och arbetstagarorganisationer som bygger på tillit och gott samverkansklimat.
- Vi har jämställda och jämlika anställningsvillkor där vi strävar efter att så många medarbetare som möjligt arbetar heltid. Därför ser vi heltid som norm.
- Våra medarbetare är nyfikna, delar med sig av erfarenheter och vågar prova nytt. Det gör att vi lär av varandra och utvecklas både som medarbetare och organisation.
- Vi uppmuntrar intern rörlighet som ett sätt att främja utveckling, effektivitet och lärande inom organisationen.
- Vi ser att människors olikheter är en tillgång för verksamheten. Genom en välkomnande arbetsplats där olika perspektiv möts, gör vi störst skillnad för dem vi är till för.

Vision, mål och styrning ►

**Trollhättan - en
stolt och innovativ
stad med plats för
framtiden**

Styrmodell

Stadens verksamhet styrs av lagstiftning och de styrdokument som kommunfullmäktige antar. Lagstiftningens grundläggande krav finns i kommunallagen, förvaltningslagen och aktiebolagslagen. Verksamheten regleras dessutom i speciallagar för olika områden. Utöver detta sker statlig styrning även i andra former genom bland annat förordningar och föreskrifter.

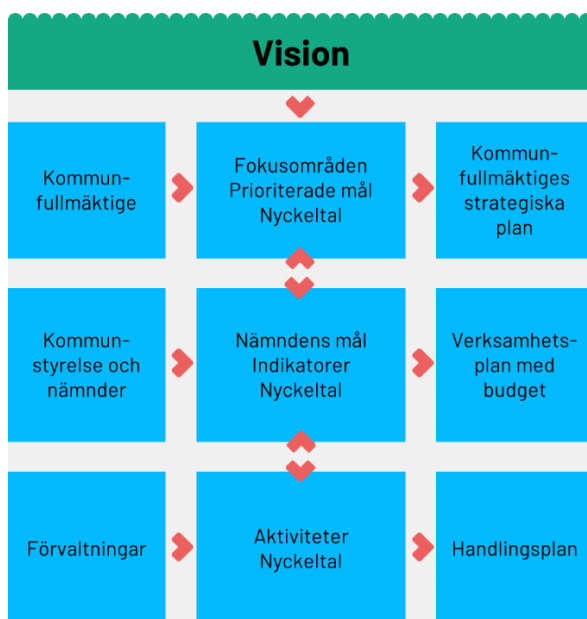
Trollhättans Stad har en vision som beskriver den gemensamma långsiktiga färdriktningen för såväl platsen som den kommunala organisationen. Visionen konkretiseras av en verksamhetsidé och ledord utgör en vägledning som ska genomsyra organisationen och dess beslut.

Styrmodellen bygger på mål- och resultatstyrning. Kommunfullmäktige beslutar i sin mål- och resursplan om de fokusområden och prioriterade mål staden som helhet ska sträva mot. Varje nämnd beslutar därefter om mål som bidrar till att fullmäktiges mål nås långsiktigt i sin verksamhetsplan med budget. Nämndernas mål följs bland annat upp av målsatta indikatorer som har fokus på resultat och effekt. En röd tråd, se bilaga, ska finnas i styrkedjan genom en tydlig koppling mellan fullmäktiges mål, nämndens mål och det arbete som bedrivs ute i stadens verksamheter. Detta bidrar till att den politiska viljeinriktningen når hela vägen ut i verksamheten och att organisationen steg för steg närmar sig visionen.

Kommunfullmäktiges mål- och resursplan (MRP) tas fram efter varje val och ska gälla i fyra år. Det första året i den nya MRP:n är också budget för det kommande året.

Kommunfullmäktige fastställer utdebitering, totalbalanser och budgetanslagen för respektive nämnd och fastställer också investeringsbudgeten.

MPR:n ses över varje år avseende budgeten för nästa år och ytterligare två år framåt. Ekonomiska driftramar och investeringsplan så att de alltid omfattar tre år framåt.

Fokusområde och prioriterade mål

Fokusområdena anger de områden där staden har sina största utmaningar och behöver utvecklas. Fokusområden ska ange de viktigaste områden som kommunfullmäktige ska styra inom för att kommunen ska utvecklas i rätt riktning. Det ska vara områden som staden har rådgivning över och ligger inom den kommunala kompetensen och budgeten. Fullmäktiges prioriterade mål avser klargöra de viktigaste målen under respektive fokusområde och utgör grunden för den politiska uppföljningen i kommunfullmäktige. De ska ange önskad riktning av utvecklingen, t. ex öka/minska. De prioriterade målen är strävansmål under perioden. Kommunfullmäktige följer också nyckeltal, som är kopplade till de prioriterade målen, som ger kommunfullmäktige information om utvecklingen över tid. Detta ska ge fullmäktige, tillsammans med nämndernas rapportering av målen, en indikation på vilken riktning som verksamheten utvecklas i.

Uppföljning av kommunfullmäktiges fokusområden görs i beskrivande text. Uppföljning av fullmäktiges prioriterade mål görs genom en professionell och kvalitativ analys av målluppfyllelsen av de mål som nämnderna kopplat till det prioriterade målet samt utveckling av de nyckeltal som är kopplade till det prioriterade målet.

Kommunfullmäktiges fokusområde 2020–2023

Ett hållbart växande Trollhättan

- Ett Trollhättan där vi tillsammans tar ansvar för både staden och dess invånares likvärdiga förutsättningar till positiv utveckling.
- Ett Trollhättan som har ett långsiktigt helhetsperspektiv utifrån aspekterna social, ekologisk och ekonomisk hållbarhet.

Fokusområdets prioriterade mål 2020–2023

Ökad jämlikhet och trygghet med särskilt fokus på barn, unga och äldre

Öka hastigheten mot ett klimatsmart Trollhättan

Utveckla och stärka den lokala kraften

De globala Agenda 2030-målen kan kopplas till kommunfullmäktiges fokusområde och prioriterade mål.

Nyckeltal

Till varje prioriterat mål finns även nyckeltal som, tillsammans med de nämndsmål som är kopplade till det prioriterade målet, visar en utveckling för målet. Här nedan visas de nyckeltal som är kopplade till respektive prioriterat mål.

Prioriterat mål: Ökad jämlikhet och trygghet med särskilt fokus på barn, unga och äldre

Nyckeltal:

- **Behörighet till gymnasiet** (andel elever i årskurs 9 som är behöriga till ett yrkesprogram, hemkommun)
- **Gymnasieelever som fullföljer sin utbildning inom 4 år** (andel)
- **Trångboddhet** (genomsnittlig bostadsarea per person, boendeform och hushållstyp).
- **Förvärvsarbetande invånare 20–64 år** (andel i förhållande till antalet i åldersgruppen)
- **Upplevd trygghet utomhus** (andel invånare 16–84 som avstår från att gå ut ensam)
- **Upplevd tillit** (definition: andel invånare 16–84 som saknar tillit till andra)
- **Föreningsaktiva äldre** (antal personer 65 år och äldre som är medlemmar i pensionärsorganisationer i förhållande till antalet i åldersgruppen)
- **Hållbart medarbetarengagemang, HME-index** (mäter såväl nivån på medarbetarnas engagemang som chefernas och organisationens förmåga att ta tillvara på och skapa engagemang)

Prioriterat mål: Öka hastigheten mot ett klimatsmart Trollhättan

Nyckeltal:

- **Utsläpp växthusgaser** (egna organisationen, utsläpp av fossil koldioxid (ton) från stadens egna transporter, uppvärmning och inköpta livsmedel)
- **Matsvinn** (andel av serverad mat som slängs (tallrikssvinn) samt hur stor del matsvinn som uppkommer både vid tillagning och servering)
- **Ekologiska livsmedel** (andel av de livsmedel staden köper via ramavtal som är ekologiskt producerade)

- **Plastreduktion** (*inköpsindex för engångsplast*)
- **Inköp av klimatsmarta livsmedel som minskar negativ påverkan på klimatet**
(*definition: mäter mängden CO₂ ekvivalenter / kg inköpta livsmedel som ett nyckeltal. CO₂ ekvivalenter = enhet för flera olika växthusgaser*)

Prioriterat mål: Utveckla och stärka den lokala kraften

Nyckeltal:

- **Insikt** (*företag som haft kontakt med Trollhättans Stad*)
- **Valdeltagande**
- **Ungdomar 7–25 år som är medlemmar i idrottsföreningar**
- **Ungdomar 7–25 år, antal deltagartillfällen i idrottsförening** (*deltagartillfällen för barn/ungdomar 7–25 år inom idrottsföreningar*)
- **Det offentliga rummet** (*en trygg plats där alla vill vistas*)
- **Besökare som vistas i Trollhättan** (*mäts via gäsnätter på hotell, vandrarhem samt camping*)

God ekonomisk hushållning

Kommunallagen anger att kommuner ska ha en god ekonomisk hushållning i verksamheten och att fullmäktige ska besluta om riktlinjer för god ekonomisk hushållning. Om kommunen har en resultatutjämningsreserv ska riktlinjerna omfatta även denna.

Enligt kommunallagen ska kommuner varje år upprätta en budget där intäkterna överstiger kostnaderna, det så kallade balanskravet. Om resultatet ändå blir negativt måste det kompenseras med motsvarande överskott inom tre år. Om kommunen har avsatt medel i en resultatutjämningsreserv kan kommunfullmäktige besluta, ifall riktlinjerna tillåter, att ett negativt resultat regleras mot resultatutjämningsreserven.

Budgeten ska innehålla en plan för verksamheten och ekonomin. Kommuner ska också ange finansiella och verksamhetsmässiga mål och riktlinjer som är av betydelse för en god ekonomisk hushållning.

Kommunallagens krav klargör därmed att begreppet god ekonomisk hushållning har både ett finansiellt perspektiv och ett verksamhetsperspektiv. Det finansiella perspektivet tar sikte på kommunens finansiella ställning och utveckling. Det kan också beskrivas som att varje generation ska bära kostnaden för den service som konsumeras och inte belasta kommande generationer med kostnader. Verksamhetsperspektivet tar sikte på förmågan att bedriva verksamhet på ett kostnadseffektivt och ändamålsenligt sätt. Verksamhetsmål och finansiella mål hänger ihop för att en god ekonomisk hushållning ska uppnås.

God ekonomisk hushållning för Trollhättans Stad

Det är fullmäktiges finansiella mål och fokusområde med prioriterade mål som definierar vad som är god ekonomisk hushållning för Trollhättans Stad. Enligt styrprinciperna som anges i dokumentet *"Bestämmelser om styrning av verksamhet och ekonomi"*, antaget av kommunfullmäktige 2019, ska dessa beslutas i mål- och resursplanen inför varje ny mandatperiod. De prioriterade målen är strävansmål under mandatperioden.

Enligt stadens styrmodell följs fokusområden och prioriterade mål upp genom nyckeltal och nämndernas mål som är kopplade till kommunfullmäktiges prioriterade mål. Nämndernas mål följs bland annat upp genom målsatta indikatorer som har fokus på resultat och effekt.

Staden anses ha god ekonomisk hushållning när de finansiella målen uppfylls och trenden visar att två av tre prioriterade mål kommer nås under mandatperioden.

Finansiella mål

En långsiktig stark ekonomi sträcker sig längre än balanskravets nollresultat. Balanskravet är därför en miniminivå. Ett överskott är nödvändigt för att ha en beredskap mot oväntade händelser (buffert) och för att finansiera investeringar.

Följande finansiella mål gäller för perioden 2020–2023:

Resultatmål

- ▶ Årets resultat ska i genomsnitt uppgå till 1 % av skatteintäkter och utjämningsbidrag*. **Med undantag för jämförelsestörande poster.*

Indikator: Årets resultat exklusive jämförelsestörande poster/skatteintäkter och utjämningsbidrag.

Resultatnivån bör, tillsammans med avskrivningar och försäljningar, finansiera en normal investeringsnivå och klara svängningar i kostnader och intäkter över en konjunkturcykel. En resultatnivå på 1 % krävs för att klara investeringsnivån (i genomsnitt 120 mkr per år), exkluderat exploateringsprojekt och stora infrastrukturprojekt. En genomsnittlig resultatnivå på 1 % är en miniminivå för att kunna uppnå god ekonomisk hushållning.

Kapacitetsmål

- ▶ Soliditeten med fullfondering av pensioner, ska öka eller hållas oförändrad.

Indikator: Soliditet enligt fullfonderingsmodellen.

Soliditeten anger hur stor del av kommunens tillgångar som är finansierade med egna medel/eget kapital och beskriver kommunens betalningsberedskap och finansiella styrka på lång sikt. Ju högre soliditet, desto starkare långsiktig finansiell handlingsberedskap har staden.

Investeringsmål

- ▶ Nettoinvesteringarna ska finansieras med egna medel*.
**Med undantag för exploateringsprojekt och stora infrastrukturprojekt.*

Indikatorer: Självfinansieringsgrad av nettoinvesteringarna.

Resultatet ska tillsammans med avskrivningar och försäljning av anläggningstillgångar finansiera en normal investeringsnivå.

En självfinansieringsgrad på 100 % innebär att staden finansierar investeringar med intäkter (skatt), vilket innebär att stadens långsiktiga finansiella handlingsutrymme stärks och soliditeten förbättras. En självfinansieringsgrad under 100 % innebär att investeringarna får finansieras med minskade likvida medel alternativt minskade placeringar eller upptagande av nya lån. Det innebär ökade finansiella kostnader och mindre pengar till verksamheten och att kommunens långsiktiga handlingsutrymme försvagas. Målet är ett genomsnitt på 100 % självfinansieringsgrad över mandatperioden.

Planerings- förutsättningar ►

Omvärldsanalys

Samhällsekonomin

Under det andra halvåret i år kommer svensk BNP att överträffa den BNP-nivå som nåddes det första kvartalet 2020, det vill säga före den ekonomiska kris som Corona pandemin utlöste. BNP för helåret 2021 beräknas även överstiga BNP helåret 2019, året före pandemin. Men för att återföra konjunkturläget till det som gällde före krisen krävs en BNP-nivå som är högre än så. Den långsiktiga BNP-trenden innebär en viss årlig ökning och en återhämtning av konjunkturen förutsätter att man ”tar igen den tillväxt som gått förlorad”. Att BNP 2021 endast beräknas bli en dryg procent högre än 2019, medan potentiell BNP samtidigt bedöms ha stigit med drygt 3 procent (2019–2021), innebär en försvagning av konjunkturen. BNP-gapet, det vill säga skillnaden mellan potentiell och faktisk BNP, är fortfarande negativt 2021 och i SKR:s prognos kommer det vara lågkonjunktur också 2022.

Arbetsmarknaden

För det andra kvartalet i år var antalet arbetade timmar omkring 2 procent svagare än det som gällde det första kvartalet 2020 och timgapet (skillnaden mellan faktiska och potentiella timmar) bedöms vara minus 4 procent. Den svaga BNP-utvecklingen sedan 2019 har därmed medfört en markant dämpning på arbetsmarknaden. Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) bedömer att den fortsatta återhämtningen för sysselsättningen kommer att vara relativt sett svagare än återhämtningen för BNP. I prognosen antas att tim- och BNP-gapen sluts under den andra halvan av 2023 då den svenska ekonomin antas nå ”normalkonjunktur”. En tydlig nedgång i andelen arbetslösa väntas ske kommande år, givet hög efterfrågetillväxt 2021–2022, men SKR bedömer att arbetslösheten i flera år kommer att ligga högre än före krisen. Budgetpropositionsförslagen bedöms höja efterfrågan i svensk ekonomi avsevärt. Enligt regeringen summerar reformerna till 74 miljarder kronor för budgetåret 2022 (1,2 procent av BNP).

Skatteunderlagets utveckling

Den höga tillväxten för BNP och arbetade timmar 2021 och 2022 resulterar i ett skatteunderlag som också ökar starkt: med drygt 4 procent per år. Främst är det lönesumman som driver uppgången. Regeringens åtgärder i BP22 ökar även transfereringsinkomsterna något. Att arbetsmarknaden beräknas bli mer stram under 2024 och 2025 är grunden för bedömningen om snabbare löneökningar mot slutet av perioden. För åren 2024 och 2025 är det utbudet i ekonomin som sätter gränserna för tillväxten, inte minst arbetskraftens storlek. Ekonomin kan inte växa snabbare än dess tillgängliga resurser; arbete, kapital och teknologi. Dessa år bedöms det råda konjunkturrell balans och arbetslösheten beräknas 2025 ligga omkring 7,5 procent. Reallöner och produktivitet, liksom skatteunderlaget följer då en trendmässig utveckling. Dessa ökningarna är måttliga i ett

historiskt perspektiv, inte minst då produktivitetstillväxten antas vara relativt svag framöver. Sammantaget ökar det underliggande skatteunderlaget med 3,5 procent som genomsnitt under åren 2023–2025. Trendtillväxten de 10 senaste åren för densamma är 4,0 procent per år.

Nyckeltal för den svenska ekonomin

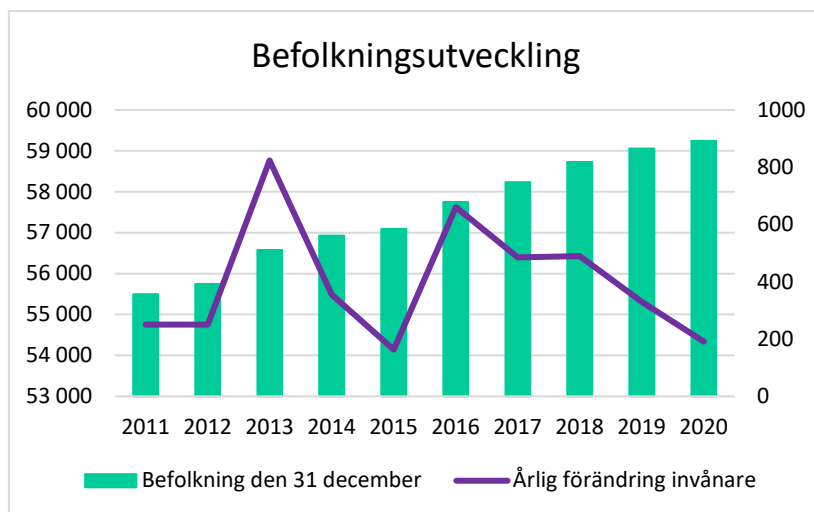
Procentuell förändring	2020	2021	2022	2023	2024	2025
BNP	-2,9	4,3	3,6	1,6	1,4	1,8
Sysselsättning, arbetade timmar	-3,8	2,2	2,8	1,2	0,7	0,8
Relativ arbetslöshet, %	8,8	9,0	8,5	8,1	7,8	7,5
Timlön konjunkturlönestatistik	2,1	2,9	2,5	2,5	2,6	3,0
Inflation, KPIF	0,5	2,2	2,1	1,8	2,0	2,0
Inflation, KPI	0,5	1,9	2,1	1,9	2,3	2,4
Befolkning, 15 – 74 år	0,4	0,0	0,2	0,3	0,3	0,4

Källa: Sveriges Kommuner och Regioner

Befolkning

Befolkningsutveckling

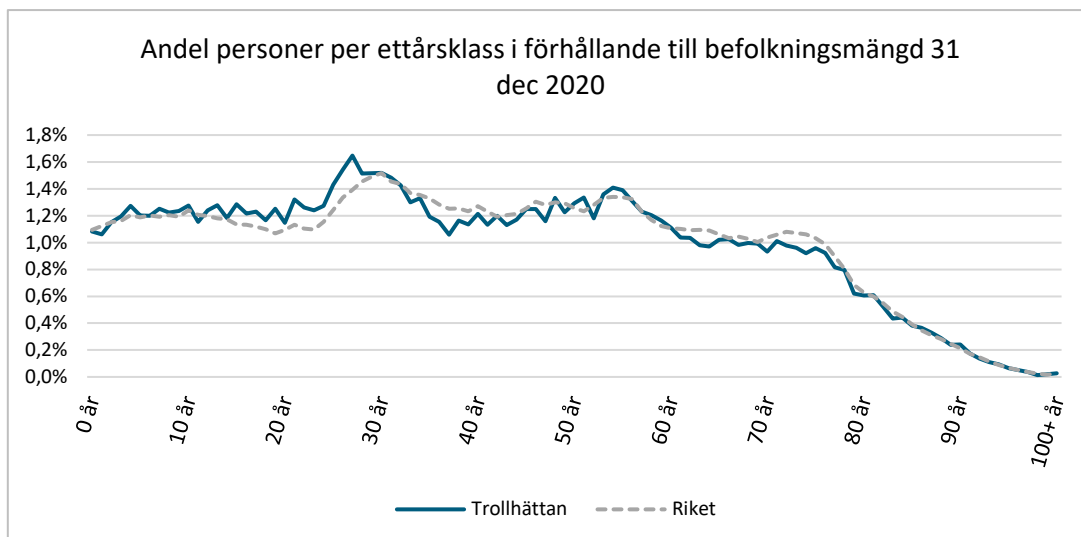
Trollhättans kommuns folkmängd har ökat under 17 år i sträck. Vid 31 december 2020 var det 59 249 folkbokförda invånare i kommunen.

Den senaste tioårsperioden har 30 679 flyttningar skett till Trollhättan och 27 961 flyttningar har skett från Trollhättan. Flyttnettot har varit positivt sedan 2004 år men varierat i storlek, bland annat beroende på bostadsbyggnation och flyktingmottagning. Födelsenettot har varit positivt sedan 2007, på tio år har 6 636 barn fötts och 5 439 invånare avlidit. Sammanlagt har befolkningsökningen varit 4 001 under tioårsperioden.

Sedan 2011 har antalet personer 0–19 år ökat med 967 personer (7,2%), 20–64 år har ökat med 1 467 (4,6%) och åldrarna 65–79 år med 1 154 personer (16,3%). Antalet 80 år och däröver har ökat med 162 personer (5,6%). Sammantaget har befolkningen ökat med 3 750 (6,8%).

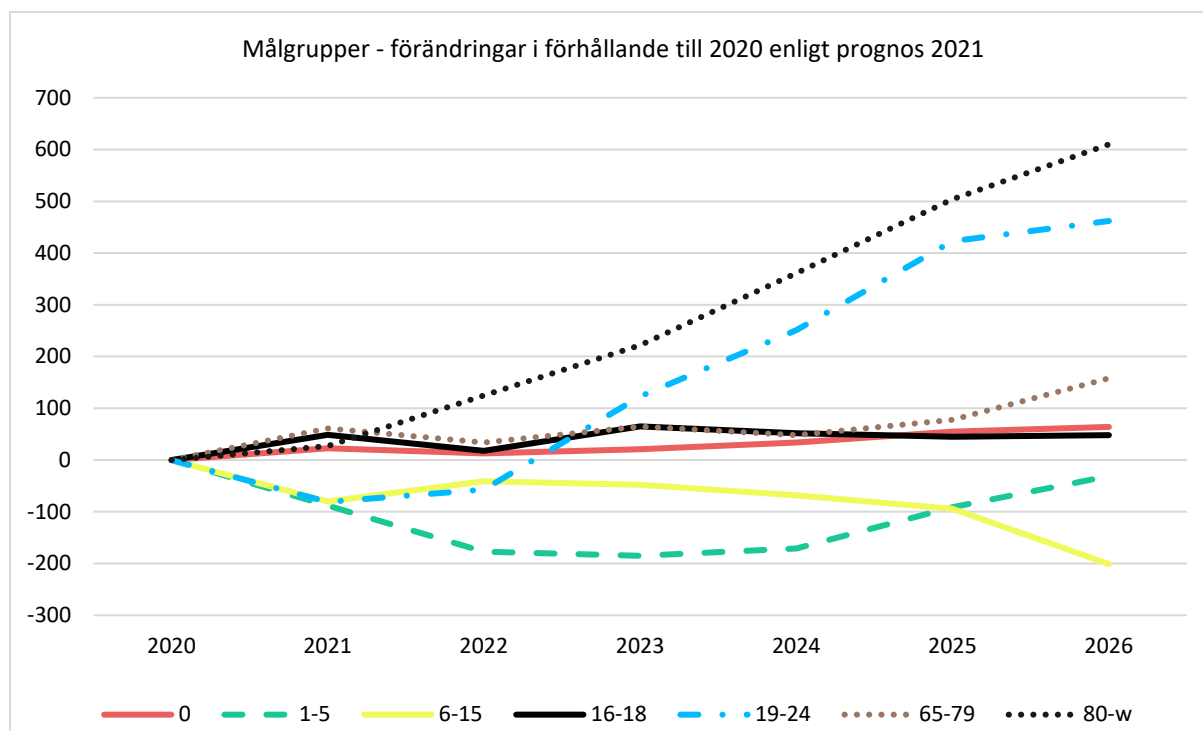
Åldersstruktur

Trollhättans ålderssammansättning skiljer sig marginellt från riket. Störst är skillnaderna i åldrarna för barn och unga vuxna mellan ungefär 15–30 år där Trollhättan har större andel av totalbefolkningen än riket. Efter trettioårsåldern har Trollhättans kommun istället sammantaget en lägre andel kommuninvånare för de flesta åldersgrupperna upp till åttioårsåldern.

Befolkningsprognos

Trollhättans Stads befolkningsprognos grundar sig i första hand på antaganden om bostadsbyggnation, flyttningar och flyktingmottagning för åren t o m 2026. För åren därefter t o m 2030 är befolkningsmålet om 70 000 invånare den viktigaste grunden. Prognosen för skatteintäkter och statsbidrag bygger på ett befolkningsantagande om 59 260 invånare den 1 november 2021. Följande diagram ger prognosens uppdelning på målgrupper i olika åldrar:

I siffror innebär prognosen för MRP-perioden att t o m år 2024 minskar antalet förskolebarn (1 - 5 år) enligt prognosen med 171 och antalet grundskolebarn (6 - 15 år) minskar med 68 personer i förhållande till år 2020. Gruppen 65 - 79 år ökar med 48 och de kommuninvånare som är 80 år och däröver blir 361 fler. Ökningen av totalbefolkningen blir störst under år 2023, främst beroende på att många bostäder beräknas bli inflyttningsfärdiga då.

Ekonomiska förutsättningar

Skatteintäkter och kommunalekonomisk utjämning

Kommunens största inkomstkälla är skatteintäkter och kommunalekonomisk utjämning. De utgör närmare 80 % av de totala kommunala inkomsterna. Skatteintäkterna påverkas främst av kommunens invånarantal och utveckling av skatteunderlaget i riket. Skatteintäkter är beräknade efter SKR:s (Sveriges Kommuner och Regioner) prognos 2021-09-30 samt kommunens befolkningsprognos.

Utöver skatteintäkter är bidrag och avgifter från kommunala utjämningsystemet, där intäkter från fastighetsavgiften ingår, en viktig inkomstkälla.

De skatter och bidrag kommunen erhåller bygger på antal invånare 1 november året innan budgetåret.

Antal invånare 1/11	2022	2023	2024
	59 260	59 430	60 290

Skatteintäkterna i budget och prognoser budgeteras och redovisas i aktuell inkomstnivå. Skatteintäkterna för 2022 grundas på taxeringsutfallet från 2019 uppräknat med SKR:s bedömning av uppräkningsfaktorer i riket för 2020, 2021 och 2022. Slutlig justering av det faktiska utfallet för 2022 sker efter taxeringen 2023 och regleras i januari 2024.

Mkr	Prognos 2021	2022	2023	2024
Egna preliminära skatteintäkter	2868	3 021	3 145	3 249
Slutavräkning	11			
Prognostiserad slutavräkning	62	11		
Summa skatteintäkter	2 940	3 032	3 145	3 249
Inkomstutjämning	602	639	659	716
Kostnadsutjämning	27	17	17	17
LSS-utjämning	34	33	29	29
Regleringsbidrag	176	149	106	107
Fastighetsavgift	113	115	117	120
Skolmiljarden	7			
Summa generella statsbidrag/utjämning	960	953	929	989
Summa	3900	3 985	4 074	4 238
Procentuell förändring skatteunderlag %*	4,3	4,2	3,7	3,3

*SKR september, cirkulär 21:35

Skatteintäkterna och kommunalekonomisk utjämning beräknas växa med 2,2 % under 2022, med 2,2 % 2023 och med 4,0 % 2024. Sammantaget beräknas skatteintäkterna och kommunalekonomisk utjämning öka med 8,7 % under åren 2022–2024.

Det **kommunalekonomiska utjämningsystemet** syftar till att skapa likvärdiga förutsättningar för alla kommuner att tillhandahålla sina invånare likvärdig service oberoende kommuninvånarnas inkomster och andra strukturella förhållanden (geografiska,

befolkningsmässiga, sociala faktorer mm). Den kommunalekonomiska utjämningen består av fem delar; inkomstutjämning, kostnadsutjämning, strukturbidrag, införandebidrag och regleringsbidrag/avgift.

Inkomstutjämningen kompenserar för olikheter mellan olika kommuners skattekraft, det vill säga skillnaderna i invånarnas genomsnittsinkomst. Trollhättans invånare har lägre medelinkomst än riket och får därför bidrag från inkomstutjämningsystemet.

Kostnadsutjämningen består av olika delar där kommuner med ogynnsam struktur får ett bidrag av staten medan kommuner med gynnsam struktur får betala till staten. Trollhättan har en ogynnsam struktur mot riket och får ett bidrag i kostnadsutjämningen.

Kostnadsutjämningsarna för 2022 är enligt preliminära beräkningar från SCB 28 september. Beräkningarna kommer att fastställas av SCB den 21 december.

LSS-utjämningen ska jämställa kommunernas kostnader för LSS (lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade). För Trollhättans del innebär detta 1 mkr lägre bidrag 2022 än 2021.

Regleringsbidrag/avgift fördelas i kronor per invånare. Mellan 2022 och 2021 minskar regleringsbidraget för Trollhättans del med 27 mkr. Minskningen utgörs framför allt av nedtrappningen av det tillskott till kommunerna på 10 mdr i generella statsbidrag som aviserades i budgetpropositionen för 2021. Kommunernas andel uppgick till 7 miljarder 2021 och 3,5 miljarder 2022. Tillskottets syfte är att minska behovet av att höja kommunalskatterna och skära ner i verksamheter och samtidigt ge bättre förutsättningar för att utveckla välfärdens verksamheter.

Fastighetsavgiften innebär att den kommuninvånare som äger en fastighet ska betala en avgift baserad på taxeringsvärde. Fastighetsavgiften är enligt prognos från SKR/SCB 2020-12-21 för 2022. För åren 2023 och 2024 är fastighetsavgiften schablonberäknad.

Välfärdsmiljarder. En del av de gamla välfärdsmiljarderna från BP 2017 ingår i anslaget för kommunalekonomisk utjämning och fördelas efter invånarantal. Dessa ingår från och med 2021 till fullo i anslaget regleringsbidrag, 7,0 mdr kronor (674 kronor per invånare för 2022).

Införandebidraget infördes för att mildra effekterna av 2020 års förändringar av kostnadsutjämningen. Införandebidraget trappas ned och upphör helt efter år 2023. Finansieringen skedde genom att regleringsbidraget sänktes för samtliga kommuner från och med 2020. Därefter sker en gradvis nedtrappning av avdragsposten i regleringsbidragen fram till 2023. Trollhättan erhåller för 2022 inget införandebidrag men erhåller lägre regleringsbidrag för denna del, för Trollhättans del -1 mkr.

Skolmiljarden avser en tillfällig förstärkning av statligt stöd till skolväsendet. För Trollhättans del utgör detta 7,5 mkr. Detta tillskott ingår inte i anslaget för kommunalekonomisk utjämning 2022.

Pensionskostnader

Kommunernas **pensionsredovisning enligt "blandmodellen"** innebär att pensionsrätt som är intjänad före 1998 inte redovisas som skuld i balansräkningen utan som **ansvarsförbindelse**. Det innebär att kommunens pensionskostnader belastas både med kostnader för de som redan gått i pension och för de som arbetar nu. För de som arbetar nu och som är födda före

1986 är pensionskostnaden den avgift på 4,5 % som varje anställd får utbetalt för att placera själv. För de som idag tjänar över 7,5 gånger prisbasbeloppet bildas även en ny skuld för den förmånsbestämda ålderspensionen (FÅP:en). För arbetstagare födda 1986 eller senare är pensionskostnaden helt avgiftsbaserad med 4,5 % under "tak" (7,5 inkomstbasbelopp) och 30 % över.

Som grund för pensionskostnaderna är Skandias simuleringar från augusti 2021. Särskild löneskatt på 24,26 % ingår i alla belopp. Diskonteringsräntan kommer ligga kvar på oförändrad nivå 2021. Under 2021 har livslängdsantagandet i pensionsskultsberäkningen ändrats, vilket inneburit en ökning av den beräknade pensionsskulden.

Resultaträkning/Driftredovisning Mkr	Prognos 2021	Budget 2022	Plan 2023	Plan 2024
Pensionsutbet. ur ansvarsförbindelsen inkl. löneskatt	82	81	78	78
Intjänad avgiftspension inklusive löneskatt	118	122	125	129
Intjänad förmånsbestämd ålderspension, visstid mm	36	24	19	24
Summa kostnader (Brutto)	236	227	222	231
<i>Varav pensionsersättning från förvaltningar</i>	<i>-152</i>	<i>-152</i>	<i>-156</i>	<i>-159</i>
Finansiell kostnad	4	6	8	9

De finansiella kostnaderna avser ränte- och basbeloppsuppräknings av den del av pensionsskulden som ingår i balansräkningen exklusive den extra ansvarsförbindelsen.

Pensionsskuld Mkr	Prognos 2021	Plan 2022	Plan 2023	Plan 2024
Pensionsavsättningar inkl. löneskatt	248	273	295	324
Extra pensionsavsättning inkl. löneskatt	127	127	127	127
Del i NÄRF:s pensionsskuld inkl. löneskatt	15	15	15	15
Summa avsättning för pensioner i balansräkning	390	415	437	466
Ansvarsförbindelse (Pensionsrätt intjänad före 1998)	963	917	879	840
Total pensionsskuld med ansvarsförbindelse	1 353	1 332	1 316	1 306

Ansvarsförbindelsen ökar inte längre i nominella tal utan amorteras ned genom pensionsutbetalningarna.

Finansnetto

Finansiella intäkter består av räntor för placeringar, borgensavgifter och utdelning av aktier och andelar. Genomsnittsräntan för placeringar har beräknats till 2,4% för 2022.

De finansiella kostnaderna består till största delen av ränte- och basbeloppsuppräknings av den del av pensionsskulden som ingår i balansräkningen. De är beräknade efter Skandias prognos från augusti.

Kostnadsränta för lån har beräknats till 0% för 2022 och 2023 och 0,5% 2024.

Nämndernas förutsättningar

Ramförändringar

Jämfört med gällande budget 2021 innehåller 2022 års budget följande ramförändringar:

Nämnd, Mkr	Ramtillskott
Kommunfullmäktige	0
Kommunstyrelsen	12
Utbildningsnämnden	15
Kultur- och fritidsnämnden	4
Omsorgsnämnden	15
Arbetsmarknads- och socialnämnden	8
Samhällsbyggnadsnämnden	1
Valnämnd, överförmyndarnämnd kommunens revisorer	2
Totalt	56

En detaljerad lista på nämndernas ramförändringar finns under respektive nämnds avsnitt.

Statsbidrag

Förutom den budgetram som tilldelas från kommunfullmäktige finns ett stort antal riktade statsbidrag till verksamheten, som är avsedda för ett visst ändamål.

Pris- och löneökningar

Utrymme för löneökningar budgeteras centralt och fördelas till respektive nämnd efter att de lokala förhandlingarna är klara. Kompensationen för löneökningar 2022 uppgår till 3 %. För de avtal som är klara har ramarna för nämnderna justerats upp till 2021 års nivå, dvs. att överhäng från 2021 års avtal ingår i ramarna. Ramuppräknings för uppdragstagare, timlöneanställda etc. kompenseras direkt. Eventuella löneförändringar som sker vid sidan om den årliga löneöversynen kompenseras inte. Nämndernas ramar har räknats upp med 2,5 % för köp av IT-verksamhet internt, 1,7 % för bidrag köp av verksamhet, övriga kostnader, 2,5 % för avtalsbunden verksamhet och 2,5 % för intäkter.

Personalomkostnadspålägg

Personalomkostnadspålägg följer ändringar i SKR:s rekommendationer. Enligt preliminära uppgifter från SKR föreslås PO-pålägget sänkas från 40,15 % till 39,75 % till 2022. Nämndernas budgetramar är justerade till det lägre PO-pålägget. Besked om definitivt PO-pålägg kommer i mitten av december.

Internränta

Kommunen följer SKR:s rekommendationer för internränta vid beräkning av nämndernas kapitalkostnader. För år 2022 är den 1,0 %. För internt uthyrda fastigheter och taxefinansierade verksamheter görs ett tillägg med 0,5 %, totalt 1,5 % 2022. Nämndernas ramar, förutom taxefinansierade verksamheter och interntuthyrda fastigheter, justeras vid förändring av internräntan.

Kapitalkostnads kompensation

Nämndernas kapitalkostnader för anläggningar och IT-system inom skattefinansierad verksamhet kompenseras till verklig kostnad. Inventarier, fordon etc. kompenseras inte. Taxe- och uppdragsfinansierade verksamheter måste helt intäktsfinansiera sina kapitalkostnader.

Demografiska förändringar

Utbildningsnämnden, omsorgsnämnden och kommunstyrelsen budgetar justeras för volymförändringar efter kommunens befolkningsprognos inom förskoleverksamheten, fritidsverksamheten, grundskolan, gymnasieskolan, äldreomsorgen och måltidsverksamheten. För förskoleverksamheten och fritidsverksamhetens volymförändring tas även hänsyn till nyttjandegrad. Lokalkostnader ingår inte i beloppet utan ersätts som separata anslag i MRP, efter beredning enligt lokalbehovsprocessen. Avstämning av volymförändring görs för utbildningsnämnden i delårsbokslut eller i samband med bokslut.

Ekonomisk analys

Sammanfattning

Trollhättans Stad budgeterar ett resultat för 2022 på +30 mkr, vilket motsvarar 0,8 % av skatteintäkter och utjämningsbidrag. I resultatet ingår exploateringsresultat om +14 mkr.

För 2022 och de kommande åren i finansplanen 2023–2024 är osäkerheten om de ekonomiska planeringsförutsättningarna fortsatt stor. Budgetarbetet har i första hand inriktats mot 2022, medan finansplanens kommande år mer får ses som en framskrivning utifrån nu kända förutsättningar. Beräknad resultatnivå 2023–2024 är +154 mkr respektive +51 mkr.

Nettoinvesteringarna budgeteras till 409 mkr 2022, varav 44 mkr är hänförligt exploateringsverksamhet och 126 mkr till Stridsbergsbron. Totalt under perioden 2022 - 2024 budgeteras investeringarna till 742 mkr, varav 80 mkr är hänförligt till exploateringsverksamhet och 141 mkr till Stridsbergsbron.

Det tillskott till kommuner och regioner regeringen aviserade i budgetpropositionen för 2022 har tillförts utjämningsbidraget. För kommunerna innebär detta ett tillskott på 2,1 miljarder och innebär för Trollhättan ca 11,9 mkr per år. Äldreomsorgssatsningen som 2022 och 2023 är ett riktat statsbidrag växlas från och med 2024 över till generella statsbidrag och innebär 2,7 miljarder kronor för kommunerna. För Trollhättans del ca 15,3 mkr. Bidraget ingår från och med 2024 i utjämningsbidraget.

För perioden 2022 – 2024 beräknas redovisad soliditet till 56 %, 59 % respektive 60 % och soliditeten inklusive hela pensionsåtagandet beräknas till 36 %, 40 % respektive 42 %.

Modell för finansiell analys

För att kartlägga och analysera resultat, utveckling och ställning för Trollhättans Stad används en analysmodell som utgår från fyra viktiga finansiella aspekter. Avsikten är att utifrån dessa identifiera eventuella finansiella möjligheter och problem och därigenom klargöra om Trollhättans Stad har den goda ekonomiska hushållning som föreskrivs i kommunallagen.

Resultat: Vilken balans har funnits över intäkter och kostnader under året och över tiden?

Kapacitet: Vilken kapacitet har funnits att möta finansiella svårigheter på lång sikt?

Risk: Föreligger några risker som kan påverka resultat och kapacitet?

Kontroll: Vilken kontroll har funnits av den ekonomiska utvecklingen?

Resultat och kapacitet

Skatteintäkter och nettokostnader

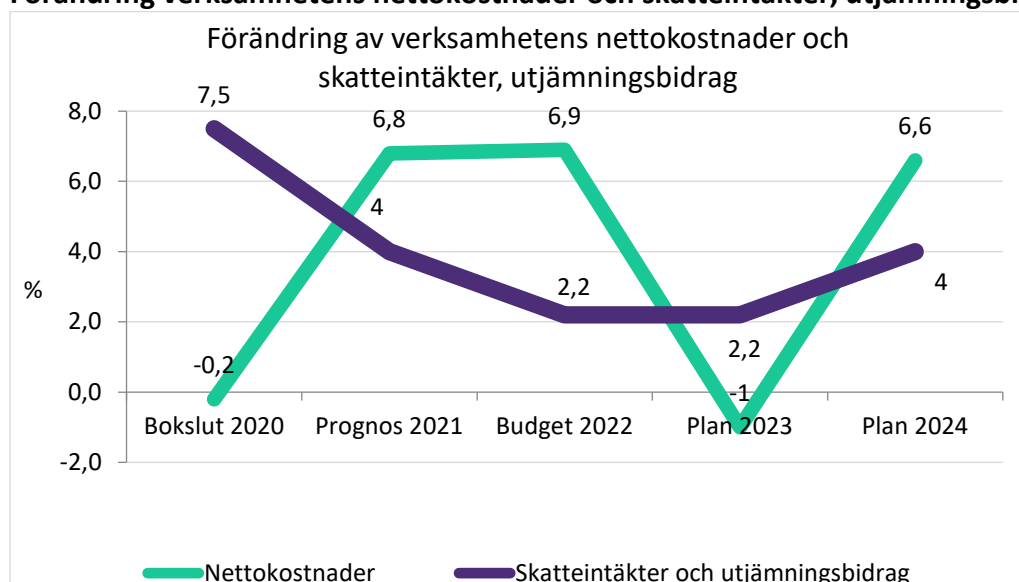
Enligt budgetanvisningarna är de ekonomiska ramarna för 2022 beräknade utifrån befintlig budget 2021 uppräknad för pris- och löneökningar och med tillägg/avdrag för målgruppsförändringar.

För 2022 innebär majoritetens budgetförslag en total ramändring om 56 mkr för nämnderna jämfört med 2021.

- Varav lokaler +15 mkr
- Varav målgruppsförändringar exkl. LSS, -17 mkr
- Varav enligt finansieringsprincipen, +4 mkr
- Varav övriga förändringar, +55 mkr

Ökningstakten för skatteintäkterna och utjämningsbidrag beräknas till 8,7 % för perioden 2022–2024 och nettokostnaderna beräknas öka med 12,5 %. Skattesatsen år 2022 är oförändrat 22,36 kr/skr. Jämfört med prognosen för 2021 ökar nettokostnaderna till 2022 med 6,9 % och skatteintäkter och utjämningsbidrag med 2,2 %. En anledning till en lägre utveckling av skatteintäkter och utjämningsbidrag är de extra tillskott som ökade den kommunalekonomisk utjämning i budgetpropositionen för 2021 nu trappas ned till 2022 för att helt utgå 2023.

Förändring verksamhetens nettokostnader och skatteintäkter, utjämningsbidrag

Årets resultat

För 2022 budgeteras ett resultat om +30 mkr, inklusive exploateringsresultat om 14 mkr och för åren 2023–2024 +154 mkr respektive +51 mkr. Resultaten 2023 och 2024 inkluderar exploateringsresultat samt gatukostnadsersättning på 163 mkr respektive 31 mkr.

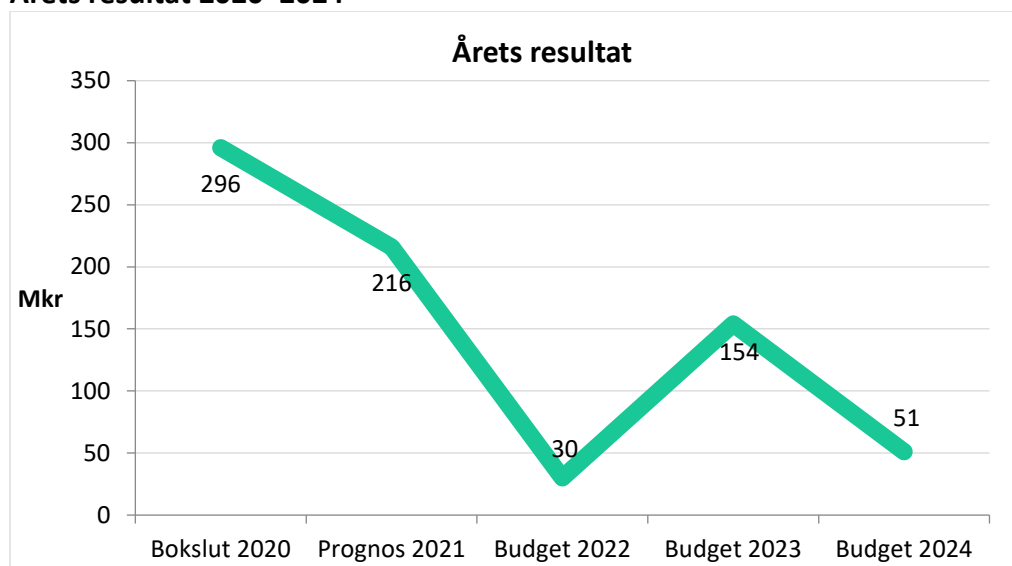
Huvudinriktningen har varit 2022, medan de kommande åren inte har genomgåts i detalj. För åren 2023–2024 har därför en översiktlig finansplan sammanställts med nu kända förutsättningar. Ny ställning till budgetramarna inför 2023 och senare prövas under kommande år.

Budgeterat årsresultat relaterat till skatteintäkter och utjämningsbidrag beräknas år 2022 till 0,8 %. Den angivna politiskt satta målnivån är 1,0 % vilket betraktas som en eftersträvningsvärd miniminivå. Det motsvarar ca 40 mkr för Trollhättan 2022. Under åren 2023 och 2024 budgeteras ett resultat på 3,8 % respektive 1,2 %. I snitt över perioden 2022-2024 uppgår det budgeterat årsresultat relaterat till skatteintäkter och utjämningsbidrag till 1,9 %. Under 2023 och 2024 inkluderas i budgeten upplösning av gatukostnadsersättning för framför allt Vårvik/Stridsberg vilket innebär intäkter av tillfällig karaktär på 160 mkr 2023 och 28 mkr 2024. Gatukostnadsersättningen betraktas på grund av sin karaktär som jämförelsestörande post.

Ett resultat på cirka 2 % brukar betraktas som god ekonomisk hushållning. Då kan en normal investeringsnivå skattefinansieras över en längre tidsperiod. Perioden 2019 – 2024 beräknas resultatet relaterat till skatteintäkter och utjämningsbidrag, exklusive jämförelsestörande poster, i genomsnitt till 2,0 %. Resultatet bör ses över en konjunkturcykel. I det redovisade resultatet 2022–2024 ligger reserveringar inom kommunstyrelsens anslag för oförutsedda utgifter/särskilda åtgärder med 91 mkr/år.

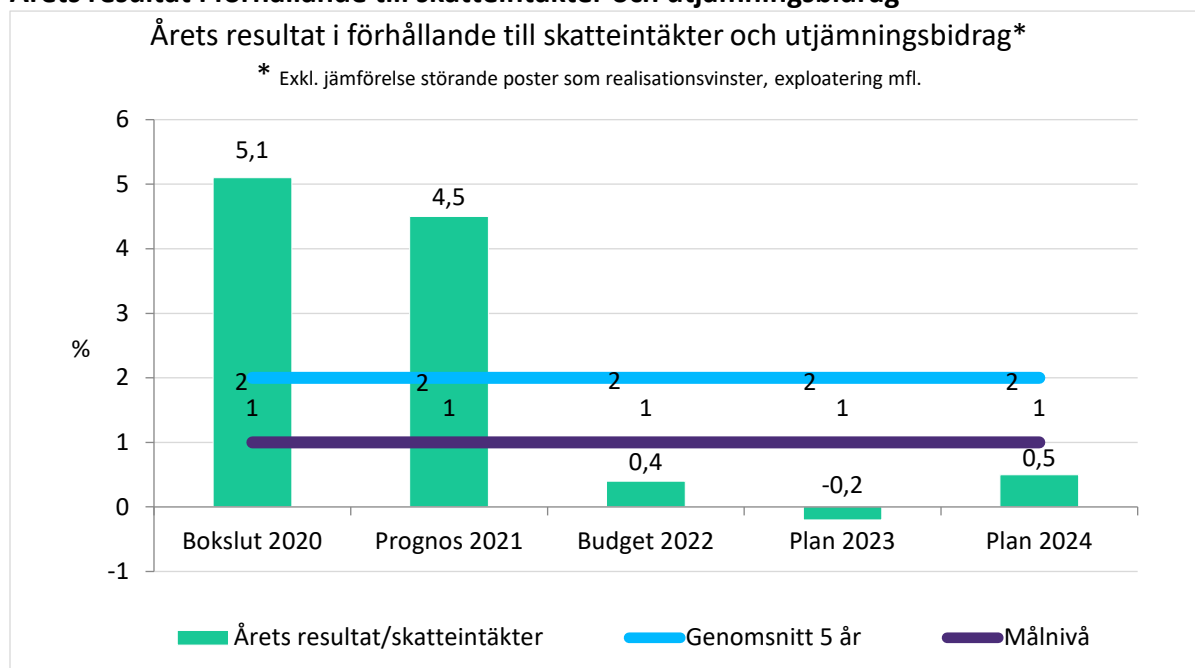
I budgeten ingår kostnader och intäkter från tomtförsäljning vid markexploatering samt gatukostnadsersättning, vilket redovisas som jämförelsestörande post.

Årets resultat 2020–2024

Resultat	Budget 2022	Plan 2023	Plan 2024
Årets resultat, mkr	+30	+154	+51
Jämförelsestörande post, exploateringsresultat	-14	-3	-3
Jämförelsestörande post, gatukostnadsersättning	-	-160	-28
Årets resultat exkl. jämförelsestörande post, mkr	+ 16	- 9	+ 20

Årets resultat i förhållande till skatteintäkter och utjämningsbidrag

Budgeterade investeringar

Totalt under perioden 2022 - 2024 beräknas staden investera 742 mkr, varav exploateringsprojekt 80 mkr och Stridsbergsbron 141 mkr. För 2022 uppgår budgeterade investeringar till 409 mkr, varav exploateringsprojekt 44 mkr och Stridsbergsbron 126 mkr. För 2023 och 2024 uppgår investeringarna till 196 mkr (varav exploatering 19 mkr och Stridsbergsbron 15 mkr) respektive 137 mkr (varav exploatering 17 mkr).

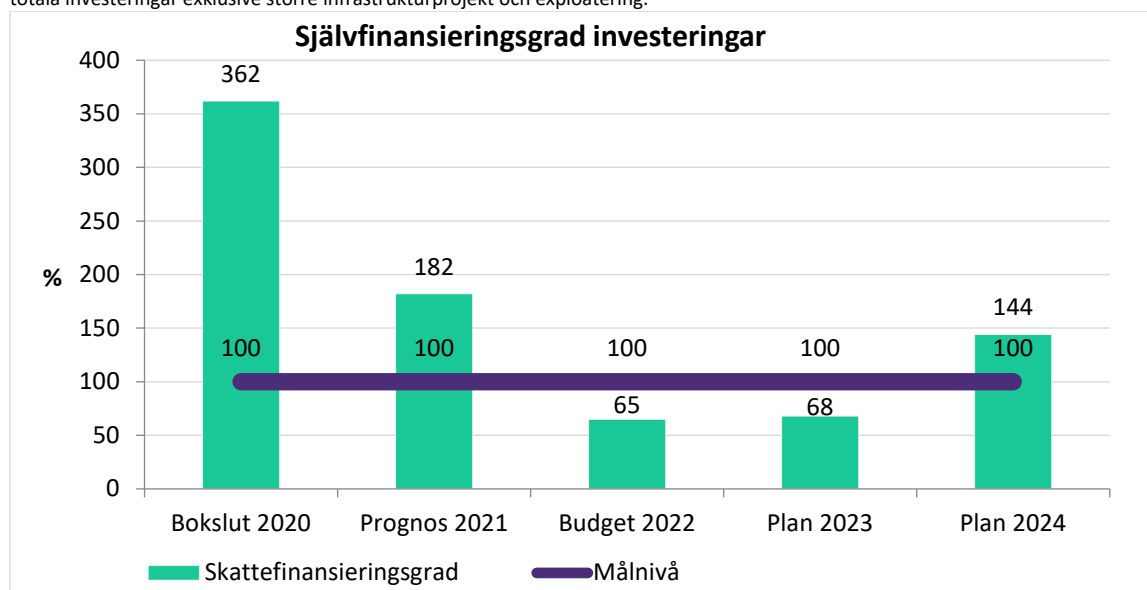
Gatuutbyggnaden i den nya stadsdelen Vårvik ingår med 127 mkr perioden 2022 - 2024, vilken finansieras genom att staden erhåller gatukostnadsersättning från Trollhättan Exploatering AB med motsvarande belopp.

Den höga investeringsnivån under 2020–2023 beror på den nya Stridsbergsbron och gatuutbyggnad Vårvik.

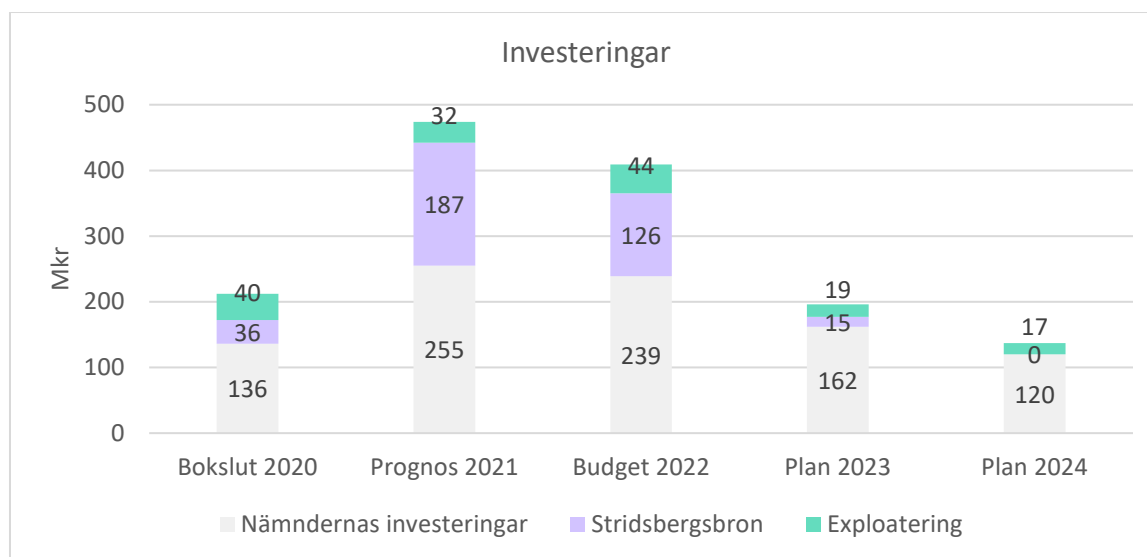
Självfinansieringsgraden av investeringarna uppgår under perioden 2022 – 2024 till i genomsnitt 84 %. Målnivån är 100 %. Det betyder att finansieringen av investeringarna kommande tre år finansieras till ca 16% måste ske genom ianspråktagande av likvida medel eller/och placeringsportföljen alternativt låna till en del av investeringarna.

Självfinansieringsgrad investeringar*

*Självfinansieringsgrad: Årets resultat exkluderat exploateringsresultat samt upplösning av gatukostnadsersättningar i förhållande till totala investeringar exklusive större infrastrukturprojekt och exploatering.

Investeringar fördelade på exploatering, stridsbergsbron och nämndernas investeringar

Investeringar i verksamhetsfastigheter görs i helägda bolag. Det förklarar att investeringsvolymen är förhållandevis låg jämfört med många andra kommuner.

I MRP anges som mål att resultatet ska vara tillräckligt för att, tillsammans med avskrivningarna, långsiktigt finansiera investeringarna. Målet ska ses över en konjunkturcykel. Det innebär att kommunen kan skattefinansiera samtliga investeringar som är genomförda under perioden, vilket i sin tur innebär att kommunen inte behöver låna till investeringar.

Finansiering av investeringar (mkr)	Budget 2022	Plan 2023	Plan 2024
Avskrivningar	87	96	105
Resultat exklusive realisationsvinster	30	154	51
Försäljning anläggningstillgångar	-	-	-
Summa tillförda medel	117	250	156
./. Nettoinvesteringar	-409	-196	-137
Återstår efter nettoinvesteringar	-292	54	19

Investeringarna kan inte finansieras med resultat, avskrivningar och försäljningar under 2022 utan måste finansieras genom minskad likviditet och ianspråktagande av finansiella tillgångar alternativt upptagande av nya lån. Det beror på byggandet av Stridsbergsbron över Göta älv i anslutning till nya exploateringsområdet Vårvik som är en stor investering och en viktig förutsättning för att Trollhättan ska kunna fortsätta växa och nå befolkningsmålet. Under perioden 2023-2024 finansieras investeringsnivåerna med tillförda medel.

Risk och kontroll

Soliditet

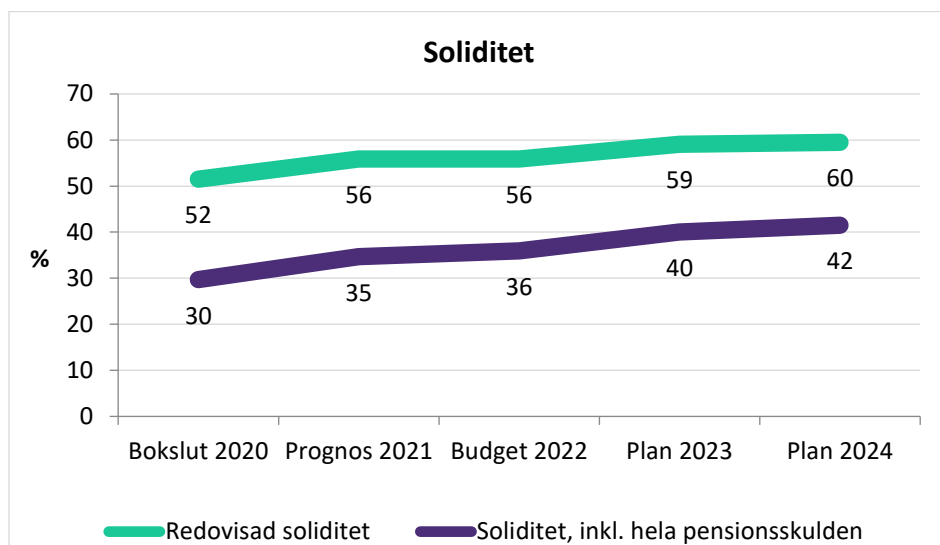
Soliditeten är ett mått på det långsiktiga finansiella handlingsutrymmet. För uppfyllande av god ekonomisk hushållning är det viktigt att soliditeten över en längre period inte försvagas utan utvecklas i positiv riktning.

Soliditeten förstärks under perioden från 56 % 2022, 59 % 2023 och 60 % 2024. Anledningen är höga resultatnivåer. Soliditeten inkl. samtliga pensionsförpliktelser ligger på 36 % 2022 och ökar till 42 % år 2024.

En del av pensionsskulden, som avser intjänande före 1998, redovisas bland ansvarsförbindelserna "inom linjen" i balansräkningen och uppgår till ca 0,9 mdkr 2022. Denna skuld sjunker nu successivt och beräknas uppgå till 0,8 mdkr 2024. Upparbetad pensionsskuld i balansräkningen uppgår till 0,4 mdkr vilket innebär en total pensionsskuld om ca 1,3 mdkr 2022.

Soliditetsmättet påverkas positivt av att verksamhetslokalerna är överförda till ett kommunalt bolag. Detta är viktigt att beakta vid jämförelser med andra kommuner.

Soliditet 2020–2024

Kommunalskatt

Utdebiteringen i Trollhättan har varit oförändrad sedan 1982, förutom skatteväxlingar med Regionen och den höjda utdebiteringen 2015 och 2020. För 2012 genomfördes en skatteväxling om 43 öre för ändrat huvudmannaskap för kollektivtrafiken. Trollhättans Stad sänkte utdebiteringen med 43 öre och Regionen gjorde motsvarande höjning. År 2015 höjdes den kommunala utdebitering med 60 öre/skr till 21,56 kr/skr. År 2020 höjdes den kommunala utdebiteringen med 0,80 kr till 22,36 kr/skr.

	2021		2022
	Trollhättan	Riket	Trollhättan
Kommunen	22:36	20:71	22:36
Regionen/Landstinget	11:48	11:56	
Totalt	33:84	32:27	

God ekonomisk hushållning utifrån finansiella mål

En samlad bedömning är att de finansiella målen inte nås fullt ut i MRP/Budget för perioden 2022 – 2024. Det budgeterade resultatmålet, målet om självfinansiering av investeringarna uppnås inte medan kapacitetsmålet om soliditetsutvecklingen uppnås. För att nå budgeterade resultat är det en förutsättning att nämnderna uppnår budgetbalans 2022. Det finns budgeterade reserver på centrala anslag under kommunstyrelsen.

Avstämning finansiella mål enligt Mål- och resursplan (MRP)

Resultatmål

- Årets resultat ska i genomsnitt uppgå till 1 % av skatteintäkter och utjämningsbidrag*. **Med undantag för jämförelsestörande poster.*

Indikator: Årets resultat exklusive jämförelsestörande poster/skatteintäkter och utjämningsbidrag.

Målet uppnås inte. Snitt under perioden 2022-2024 0,2 %.

Kapacitetsmål

- Soliditeten med fullfondering av pensioner, ska öka eller hållas oförändrad.

Indikator: Soliditet enligt fullfonderingsmodellen.

Målet uppnås. Soliditeten inkluderat fullfondering av pensioner ökar från 2021 års prognostiserade nivå på 35 % till 42 % 2024.

Investeringsmål

- Nettoinvesteringarna ska finansieras med egna medel*.
**Med undantag för exploateringsprojekt och stora infrastrukturprojekt.*

Indikatorer: Självfinansieringsgrad av nettoinvesteringarna.

Målet uppnås inte. Självfinansieringsgraden perioden 2022–2024 uppgår till 84 %.

Balanskravet

Balanskravet, ett lagstadgat krav enligt kommunallagen, innebär att kommunen ska besluta om en budget där intäkterna överstiger kostnaderna, d v s resultatet måste vara större än noll. Ett negativt resultat måste regleras inom tre år.

Det är obligatoriskt att sammanställa en balanskravsutredning som definierar "Årets resultat efter balanskravsjusteringar" och i förekommande fall redovisar förändringar av Resultatutjämningsreserven.

Budgeterad balanskravsutredning, mkr	2022
Årets resultat enligt resultaträkningen	+30
Samtliga realisationsvinster	-
Realisationsvinster enligt undantagsmöjlighet	-
Realisationsförluster enligt undantagsmöjlighet	-
Orealiserade vinster och förluster i värdepapper	-
Återföring av orealiserade vinster och förluster i värdepapper	-
Årets resultat efter balanskravsjusteringar	+30
Reservering av medel till resultatutjämningsreserv	-
Användning av medel från resultatutjämningsreserv	-
Balanskravsresultat	+30

Enligt regler om kommunala resultatutjämningsreserver (RUR) finns möjlighet för kommuner att själva kunna utjämna intäkter över tid och därigenom kunna möta konjunkturvariationer. Hela eller delar av behållningen i RUR får räknas in budgeten för att täcka upp om de beräknade intäkterna är lägre än kostnaderna när de prognostiserade skatteintäkterna ökar svagt till följd av en svag samhällsekonomisk utveckling.

Enligt majoritetens förslag uppfylls balanskravet för år 2022 och inga medel behöver disponeras från resultatutjämningsreserven. Resultatutjämningsreserven uppgår vid ingången av året till 112 mkr.

Avslutande kommentar

I grunden har Trollhättans Stad en sund ekonomi och har redovisat positiva resultat samtliga år sedan 1997, med undantag för 2018, och de övergripande ekonomiska målen har uppfyllts. Det genomsnittliga resultatet för senaste 5-årsperioden 2016 – 2020 har uppgått till 2,6 % av skatteintäkter och utjämningsbidrag.

Delårsrapporten per augusti 2021 visar på ett förväntat resultat om +216 mkr, vilket motsvarar 5,5 % av skatteintäkter och utjämningsbidrag. Nämndernas löpande verksamhet beräknas ge ett budgetöverskott om +59 mkr och skatteintäkter och utjämningsbidrag beräknas redovisa överskott med +103 mkr.

För år 2022 budgeteras årets resultat till +30 mkr, varav exploateringsresultat 14 mkr. För de kommande åren i finansplanen 2023–2024 är osäkerheten om de kommunalekonomiska planeringsförutsättningarna fortsatt stor. Budgetarbetet har därför i första hand inriktats mot 2022, medan finansplanens kommande år mer får ses som en framskrivning utifrån nu kända förutsättningar. Det som kan konstateras är att den budgeterade resultatnivån åren 2022 – 2024 ligger på en hög nivå men att exploateringsresultat och gatukostnadsersättningar påverkar resultatet kraftigt. Exploateringsresultat samt gatukostnadsersättningar bidrar till resultatet med 14 mkr 2022, 163 mkr 2023 och 31 mkr 2024. Den budgeterade resultatnivån efter justering av jämförelsestörande poster är däremot låg och det innebär att de finansiella målen till fullo inte uppnås under perioden. För perioden 2022-2024 uppnås det lagstadgade balanskravet. De budgeterade resultaten över perioden förutsätter att nämndernas budget är i balans. 2022 och delvis 2023 har staden fortsatt hög investeringsnivå med anledning av den nya stadsdelen Vårvik samt stridsbergsbron. Höga investeringsnivåer innebär ökade kapitalkostnader vilket kommer att belasta resultaten framåt i tiden.

Det som sätter tryck på stadens ekonomi under många år framåt, utöver stora investeringsbehov och medföljande ökade kapitalkostnader, är den kraftiga demografiska utvecklingen vilket medför ökning av målgrupperna inom framför allt äldreomsorg. SKR:s prognoser visar att ökningen av skatteintäkter och utjämningsbidrag inte motsvarar dessa kostnadsökningar.

Totalt tillförs 56 mkr (1,5 %) år 2022 i anslag till nämnderna samt 91 mkr till olika centrala anslag under kommunstyrelsen. Någon generell besparing finns inte utlagd i nämndernas budgetramar för perioden 2022–2024. År 2023 tillförs till nämndernas budgetramar ytterligare 13 mkr till 69 mkr jämfört med år 2021 och år 2024 tillförs ytterligare 19 mkr till 88 mkr jämfört med år 2021. År 2023 – 2024 ligger nivån om 91 mkr per år kvar på centrala anslag till kommunstyrelsens förfogande.

På kort sikt för perioden 2022–2024 uppvisar staden höga resultatnivåer som till stor del beror på tillfälliga effekter av gatukostnadsersättning. På längre sikt är de ekonomiska förutsättningarna utmanande och osäkra utifrån den demografiska utvecklingen, höga investeringsnivåer som generar ökade kapitalkostnader samt försämrade ekonomiska förutsättningar som är kopplade till en lägre skatteunderlagstillväxt jämfört med förväntad kostnadsutveckling. För att på lång sikt ha en hållbar ekonomisk utveckling för att upprätthålla god ekonomisk hushållning måste därför intäkterna öka eller kostnaderna minska alternativt en kombination.

Nämnder ►

Kunskap är Coolt
Lyrfågelnskolan

Kommunfullmäktige

Nämndens ansvarsområde

Mkr Netto	Bokslut 2020	Budget 2021	Budget 2022	Plan 2023	Plan 2024
Driftbudget	3	2	2	2	2

Kommunstyrelsen

Nämndens ansvarsområde

Kommunstyrelsen är kommunens ledande politiska förvaltningsorgan och har ett helhetsansvar för kommunens verksamheter, utveckling och ekonomiska ställning samt ansvarar för att en effektiv och ändamålsenlig organisation upprätthålls.

Kommunstyrelsen ansvarar för att leda och samordna övergripande och strategiska mål, riktlinjer och ramar för styrning för den kommunala verksamheten och utövar uppsikt över övriga nämnder, fattar beslut om samordning och gränsdragning mellan nämnderna. Kommunstyrelsen är nämnd för kommunstyrelsens förvaltning och serviceförvaltning.

Mkr Netto	Bokslut 2020	Budget 2021	Budget 2022	Plan 2023	Plan 2024
Driftbudget	741	754	793	807	810
Investeringsbudget	71	275	189	96	53

Ramförändringar

- Minskad central finansiering Kontaktcenter -3,2 mkr fr o m år 2022.
- Ramöverföring från förvaltningarna Kontaktcenter 4,6 mkr fr o m år 2022.
- Ramjustering kontaktcenter från Serviceförvaltningen avseende befintliga serviceytor 1,9 mkr.
- Ramjustering kontaktcenter från Serviceförvaltningen 300 tkr fr o m år 2022.
- Digitalt arkiv -400 tkr år 2024.
- Kvalitets och ledningssystem 650 tkr fr o m år 2022.
- Skogsverksamhet och naturvårdslaget 1,3 mkr fr o m år 2022.
- Enkelt avhjälpta hinder flyttas till investering -100 tkr fr o m år 2022.
- Näringslivsutvecklare 700 tkr fr o m år 2022.
- Slussarna koordinator 400 tkr fr o m år 2022.
- Egen finansiering projektledare klimatneutrala städer 700 tkr fr o m år 2022.
- Saab bilmuseum 1,6 mkr fr o m år 2022.
- Lokalbank 4 mkr fr o m år 2022.
- Uppdragsavtal 2 mkr fr o m år 2022.
- Årets stadskärna -500 tkr fr o m år 2022.

- Kommuner mot brott 0,6 mkr år 2023, 1,3 mkr år 2024.
- Planering etc. gymnasial utbildning 960 tkr fr o m år 2023.
- Prövning av gymnasial utbildning 60 tkr år 2022,
- Ämnesbetyg implementering 120 tkr år 2023, 120 tkr år 2024.
- Teknisksprånget -60 tkr år 2024.
- Grundläggande behörighet yrkesprogram 360 tkr år 2024.
- Målgruppsförändring gymnasieskolan -2 mkr år 2022, 0,8 mkr år 2023, 0,2 mkr år 2024.
- Hyreshöjning MÅG ombyggnation 550 tkr fr o m år 2022.
- Tillskott Vuxenutbildningen -2,6 mkr fr o m år 2022.
- Uppdragsersättning Vuxenutbildningen 6,2 mkr fr o m år 2022.
- Målgruppsförändring förskola -0,2 mkr år 2022, -1,1 mkr år 2023, -0,3 mkr år 2024.
- Målgruppsförändring grundskola fritidshem 59 tkr år 2022, -453 tkr år 2023, 847 tkr år 2024.
- Kyld mat upphandlas externt -5,7 mkr fr o m år 2022.
- Ramjustering kontaktcenter -1,9 mkr fr o m år 2022.
- Ramjustering kontaktcenter -300 tkr fr o m år 2022.
- Hjulksvarn -200 tkr fr o m år 2022.
- Lokalkostnad Villa Stranna -750 tkr fr o m år 2022.
- Källstorpsgården, tillagningskök 600 tkr år 2022, 800 tkr år 2023, 800 tkr år 2024.
- Skötsel toaletter Drottningtorget 150 tkr fr o m år 2022.
- Fastighetschef 1 mkr fr o m år 2022.
- Fastighetsprogramvara 300 tkr fr o m år 2022.
- Ekonom 800 tkr fr o m år 2022.
- Verksamhetschef 1 mkr fr o m år 2022.
- Utvecklingsledare 800 tkr fr o m år 2022.

Mkr	
Fullmäktigebudget 2021	754
Kapitalkostnader (avskrivning och ränta för investeringar)	2
Pris- och lönekomensation	22
Ändring personalomkostnadspålägg	-1
Målgruppsförändring gymnasieskola	-2
Lokalhyra	4
Exploatering	4
Övrigt enligt ramförändringslistan	10
Budget 2022	793

Volymförändringar

Antal elever	Bokslut 2020	Budget 2021	Budget 2022	Plan 2023	Plan 2024
Förskoleklass		609	614	615	646
År 1-3		1834	1782	1773	1849
År 4-6		1748	1754	1730	1689
År 7-9		1717	1682	1669	1721
Summa antal elever	6244*	5908	5832	5787	5905

**I bokslut 2020 finns inte antal elever uppdelat per ålderskategori.*

Målgruppsersättning avseende måltid och lokalvård per elev F-klass är 3216 kr, år 1-3 är 6855 kr, år 4-6 är 9694 kr, år 7-9 är 12632 kr.

Antal barn	Bokslut 2020	Budget 2021	Budget 2022	Plan 2023	Plan 2024
Barn 1-5 år	2555	2487	2347	2278	2262
Barn 6-9 år	1856	1906	1737	1734	1726
Barn 10-12 år	430	426	387	390	388

Inskrivningsprocenten för barn 1-5 år har uppskattats till 87,5% för barn 6-9 år 76% och barn 10-12 år 23% för åren 2022-2024.

Målgruppsersättning avseende måltid och lokalvård är för år 1-5 år 16397 kr, år 6-9 är 3142 kr och år 10-12 är 3856 kr.

I antal barn/elever ingår ej friskolor, interkommunala eller asylsökande elever.

Överförmyndarnämnden

Nämndens ansvarsområde

Överförmyndarnämnden fullgör överförmyndarens uppgifter enligt föräldrabalken och lag om god man för ensamkommande barn samt vad som i övrigt överförmyndare eller överförmyndarnämnden ansvarar för enligt annan lag eller författning. Till nämndens uppgifter hör bl a att besluta om förordnande och uppsägning av vissa gode män och förvaltare, utöva tillsyn över förmyndares, gode mäns och förvaltares verksamhet samt att se till att verksamheten bedrivs med ändamålsenlig inriktning med hänsyn till gällande rätt och berörda intressenter.

Mkr Netto	Bokslut 2020	Budget 2021	Budget 2022	Plan 2023	Plan 2024
Driftbudget	2	2	2	2	2

Ramförändringar

- Arvode gode män 300 tkr fr o m år 2022.

Valnämnden

Nämndens ansvarsområde

Valnämnden är lokal valmyndighet i Trollhättans kommun. Nämnden ska fullgöra uppgifter enligt vallagen och annan lagstiftning rörande allmänna val och folkomröstningar. Nämnden ansvarar för den lokala organisationen vid genomförande av allmänna val, val till Europaparlamentet och folkomröstningar. Nämnden ansvarar för översynen av kommunens indelning i valdistrikt och bereder ärenden om fullmäktiges förslag till ändringar i valdistriktsindelningen.

Mkr Netto	Bokslut 2020	Budget 2021	Budget 2022	Plan 2023	Plan 2024
Driftbudget	0	0	1	0	1

Ramförändringar

- Allmänna val och EU-val, 1,2 mkr 2022 och 2024

Kommunrevisionen

Nämndens ansvarsområde

Mkr Netto	Bokslut 2020	Budget 2021	Budget 2022	Plan 2023	Plan 2024
Driftbudget	2	2	2	2	2

Utbildningsnämnden

Nämndens ansvarsområde

Utbildningsnämnden ansvarar för det offentliga skolväsendet för barn och ungdomar, vad avser förskola, fritidshem, pedagogisk omsorg, förskoleklass, grundskola och grundsärskola och i övrigt de uppgifter inom det offentliga skolväsendet som enligt relevanta förordningar och skollag kommunen ansvarar för. Nämnden ansvarar också för godkännande av enskilda som huvudmän för fristående förskolor och beslut om rätt till bidrag för enskild pedagogisk omsorg samt har tillsynsansvar för dessa verksamheter.

Mkr Netto	Bokslut 2020	Budget 2021	Budget 2022	Plan 2023	Plan 2024
Driftbudget	1 092	1 125	1 167	1 168	1 173
Investeringsbudget	27	13	8	10	6

Ramförändringar

- Enligt finansieringsprincipen 1,4 mkr år 2022, 2,5 mkr år 2023, 1,4 mkr år 2024.
- Målgruppsförändringar grundskolan -6,7 mkr år 2022, -5,9 mkr år 2023 och -5,9 mkr år 2024.
- Målgruppsförändringar förskola -12,9 mkr år 2022, -18,9 mkr år 2023 och -20,3 mkr år 2024.
- Lokalbehov förskolan, 4,9 mkr år 2022, 9,8 mkr år 2023 och 17,0 mkr år 2024.
- Lokalbehov grundskolan, 3,3 mkr 2022, 3,8 mkr år 2023 och 3,9 mkr år 2024.
- Budgetväxling från investering till drift -0,1 mkr 2022, -0,3 mkr 2023 och -0,3 mkr 2024.
- Ramöverföring kontaktcenter -0,7 mkr fr o m år 2022.
- Kompetensförstärkning NPF säkrad undervisning 2 mkr fr o m år 2022.
- Minskade barngrupper förskola 8 mkr fr o m år 2022.
- Stödresurser grundskolan 6 mkr fr o m år 2022.
- Social struktur 9 mkr fr o m år 2022.
- Arbetsskor barnomsorg/fritidshem 500 tkr fr o m år 2022.

Mkr	
Fullmäktigebudget 2021	1 125
Pris- och lönekomensation	31
Ändring personalomkostnadspålägg	-4
Målgruppsförändring	-20
Lokalhyra	8
Enligt finansieringsprincipen	1
Övrigt enligt ramförändringslistan	25
Budget 2022	1 167

Volymförändringar

Antal elever	Bokslut 2020	Budget 2021	Budget 2022	Plan 2023	Plan 2024
Förskoleklass	739	724	730	731	702
År 1-3	2174	2196	2153	2154	2172
År 4-6	2156	2190	2182	2195	2185
År 7-9	2203	2202	2179	2178	2191
Summa antal elever	7272	7312	7244	7258	7250

Målgruppsersättningen per elev är för F-klass 28 941 kr, år 1-3 45 039 kr, år 4-6 52 432 kr och år 7-9 59 990 kr.

Antal barn	Bokslut 2020	Budget 2021	Budget 2022	Plan 2023	Plan 2024
Barn 1-5 år	3062	3070	2922	2853	2837
Barn 6-9 år	2210	2277	2190	2192	2184
Barn 10-12 år	510	547	502	505	503

Inskrivningsprocenten för barn 1-5 år har uppskattats till 87,5 % för åren 2022-2024, för barn 6-9 år 76% och barn 10-12 år 23,0 % för åren 2022-2024. Målgruppsersättning för barn 1-5 år 87 243 kr, 6-9 år 28 675 kr och 10-12 år 14 325 kr.

Kultur- och fritidsnämnden

Nämndens ansvarsområde

Kultur- och fritidsnämnden ansvarar för kultur- och fritidsverksamheten inom kommunen som omfattar kommunens folkbibliotek, N3 med kommunens kulturskola, Kronans kulturhus och fritidsgårdsverksamheten samt det rörliga friluftslivet och idrotts- och fritidsanläggningarna. Nämnden är vidare ansvarig för den allmänkulturella verksamheten, arrangemang, Konsthall med kommunens konstsamling, samt bidrag till föreningar, organisationer och studieförbund, med undantag av de bidrag som tillagts annan nämnd. Kultur- och fritidsnämnden ska även med uppmärksamhet följa utvecklingen inom ansvarsområdet och ta initiativ samt lämna förslag till åtgärder.

Mkr Netto	Bokslut 2020	Budget 2021	Budget 2022	Plan 2023	Plan 2024
Driftbudget	165	162	170	170	170
Investeringsbudget	15	34	26	17	16

Ramförändringar

- Ny fritidsgård och bibliotek Sylte 820 tkr fr o m år 2022.
- Ramöverföring Kontaktcenter -400 tkr fr o m år 2022.
- Förstärkning fallens dagar 1 mkr fr o m år 2022.
- Förstärkning föreningsbidrag 1 mkr fr o m år 2022.
- Avgiftsfri kulturskola 1,5 mkr fr o m år 2022.
- Sommaröppet konsthallen 500 tkr fr o m år 2022.

Mkr	
Fullmäktigebudget 2021	162
Pris- och lönekomensation	4
Lokalhyra	1
Övrigt enligt ramförändringslistan	4
Budget 2022	170

Omsorgsnämnden

Nämndens ansvarsområde

Nämnden ansvarar för stöd till äldre och personer med funktionsnedsättningar eller andra svårigheter i den dagliga livsföringen, förebyggande och uppsökande verksamhet riktade till äldre samt personer med funktionsnedsättningar. I omsorgsnämndens ansvar ingår också den kommunala hälso- och sjukvården. Vidare ansvarar nämnden för bostadsanpassning, och hjälpmedel inom särskild boende och biståndsbedömd verksamhet, färdtjänst och riksfärdtjänst samt stöd till anhöriga.

Mkr Netto	Bokslut 2020	Budget 2021	Budget 2022	Plan 2023	Plan 2024
Driftbudget	1 126	1 122	1 171	1 179	1 189
Investeringsbudget	10	17	15	8	6

Ramförändringar

- Ramöverföring Kontaktcenter -1,1 mkr fr o m år 2022.
- Kyld mat upphandlas externt 5,7 mkr fr o m år 2022.
- Fast omsorgskontakt i hemtjänsten 2 mkr år 2022, 3,9 mkr år 2023, 3,9 mkr år 2024.
- Korrigering målgrupp 2018-2020 1,6 mkr år 2022, 2,5 mkr år 2023, 3,1 mkr år 2024.
- Nya målgruppsbehov 3,4 mkr år 2022, 9,8 mkr år 2023, 20,5 mkr år 2024.
- Källtorpsgården teamsrum hyra 100 tkr fr o m år 2022.
- Stärkt rätt till assistans, minskat åtagande för kommunen -1,1 mkr år 2023, -2,2 mkr år 2024.
- LSS (korttidsvistelse) Fågelbärsstigen 700 tkr år 2024.
- Arbetsskor 1 mkr fr o m år 2022.
- Förstudie nytt boende landsbygd 500 tkr år 2022.
- Utredning och genomförande av fritid, hemtjänst 500 tkr fr o m år 2022.
- Förstärkning träffpunkter 1 mkr fr o m år 2022.

Mkr	
Fullmäktigebudget 2021	1 122
Pris- och lönekomensation	45
Ändring personalomkostnadspålägg	-11
Målgruppsförändring	5
Enligt finansieringsprincipen	2
Övrigt enligt ramförändringslistan	8
Budget 2022	1 171

Arbetsmarknads- och socialnämnden

Nämndens ansvarsområde

Arbetsmarknads- och socialnämnden ansvarar för den del av socialtjänsten som avser Individ och familjeomsorg och innefattar bistånd för att uppnå skälig levnadsnivå, så kallat försörjningsstöd, skydd och stöd till barn och unga, hjälp och vård till personer med beroendeproblematik, familjerådgivning, anhörigstöd och stöd till brottsoffer. Vidare ansvarar nämnden för etableringsinsatser för vissa nyanlända invandrare, arbetsmarknadsåtgärder, budget- skuld och konsumentrådgivning och aktivitetsansvar för ungdomar mellan 18–20 år. Därutöver hanterar förvaltningen prövning av serveringstillstånd, tillstånd för försäljning av receptfria läkemedel, tobak, elektroniska cigaretter och påfyllningsbehållare samt spel vid rörelser med serveringstillstånd.

Mkr Netto	Bokslut 2020	Budget 2021	Budget 2022	Plan 2023	Plan 2024
Driftbudget	338	364	383	383	383
Investeringsbudget	0	1	1	0	0

Ramförändringar

- Barnets bästa när vård enligt LVU upphör 60 tkr fr o m år 2022.
- Obligatoriskt återfallsbyggande arbete 170 tkr fr o m år 2022.
- 2021 års vårdnadsreform 50 tkr år 2022.
- Nya regler om faderskap och föräldraskap -210 tkr år 2022, -90 tkr år 2023, -90 tkr år 2024.
- Ramöverföring Kontaktcenter -1,5 mkr fr o m år 2022.
- Lokalhyra Ungdomsenheten Villa Stranna 1 mkr fr o m år 2022.
- Förstärkning fyra socialsekreterare 3,2 mkr fr o m år 2022.
- Våld i nära relation två tjänster 1,6 mkr fr o m år 2022.
- Jobbcentrum tre tjänster 2,4 mkr fr o m år 2022.
- Permanentning Stationen 1,3 mkr fr o m år 2022.

Mkr	
Fullmäktigebudget 2021	364
Pris- och lönekomensation	12
Ändring personalomkostnadspålägg	-1
Lokalhyra	1
Övrigt enligt ramförändringslistan	7
Budget 2022	383

Samhällsbyggnadsnämnden

Nämndens ansvarsområde

Samhällsbyggnadsnämndens uppdrag är att i dialog med medborgare och andra aktörer bidra till ett hållbart samhälle. Nämnden ska följa den allmänna utvecklingen inom kommunen och dess närmaste omgivning.

Samhällsbyggnadsnämnden ansvarar för myndighets- och huvudmannauppgifter inom samhällsbyggnads- och miljöområdena. Det innebär bland annat ansvar för detaljplaner, väghållning, parker och naturområden, fastighetsbildning, kartor och inmätning, miljö- och hälsoskydd, livsmedel och bygglov.

Mkr Netto	Bokslut 2020	Budget 2021	Budget 2022	Plan 2023	Plan 2024
Driftbudget	122	122	125	127	127
Investeringsbudget	90	261	206	101	55

Ramförändringar

- Strategi för gestaltning livsmiljö 500 tkr år 2022, 500 tkr 2023.
- Ökade ytor beläggningsunderhåll 100 tkr 2022, 300 tkr 2023, 600 tkr 2024.
- Ökade ytor väghållning 400 tkr år 2022, 400 tkr år 2023, 500 tkr år 2024.
- Ökade ytor park 400 tkr fr o m år 2022.
- Ramöverföring Kontaktcenter -900 tkr fr o m år 2022.
- Driftkostnad för Stridsbergsbron 1,5 mkr år 2023, 1,5 mkr år 2024.
- Förstärkning miljökontoret 2 mkr fr o m år 2022.
- Anslagsfinansiering administrativ personal inom serviceförvaltningen -1,8 mkr fr o m år 2022.

Mkr	
Fullmäktigebudget 2021	122
Kapitalkostnader (avskrivning och ränta för investeringar)	1
Pris- och lönekomensation	3
Ökade ytor	1
Budget 2022	125

Ekonomiska rapporter ►

Resultatbudget

Mkr	Bokslut 2020	Budget 2021	Prognos 2021	Budget 2022	Plan 2023	Plan 2024
Verksamhetens intäkter	798					
Verksamhetens kostnader	-4 245	-3 773	-3 683	-3 939	-3 891	-4 145
Avskrivningar	-79	-84	-82	-87	-96	-105
VERKSAMHETENS NETTOKOSTNADER	-3 526	-3 857	-3 765	-4 026	-3 987	-4 249
Skatteintäkter	2 804	2 847	2 940	3 032	3 145	3 249
Generella statsbidrag o utjämning	946	951	960	953	929	989
VERKSAMHETENS RESULTAT	223	-60	135	-41	87	-11
Finansiella intäkter	83	78	85	78	75	73
Finansiella kostnader	-11	-4	-4	-7	-8	-11
RESULTAT EFTER FINANS. POSTER	296	14	216	30	154	51
Extra ordinära poster						
ÅRETS RESULTAT	296	14	216	30	154	51
*Inklusive exploateringsresultat						
varav exploateringsresultat	-8	-18	-10	-14	-3	-3
Varav gatukostnadsersättning					-160	-28
varav orealiserade vinster i värdepapper	-3			0		
ÅRETS RESULTAT exkl expl. resultat	285	-4	206	16	-9	20

Kassaflödesbudget

Mkr	Bokslut 2020	Budget 2021	Prognos 2021	Budget 2022	Plan 2023	Plan 2024
DEN LÖPANDE VERKSAMHETEN						
Årets resultat	296	14	216	30	154	51
Just ej likviditetspåverkande poster	58	106	105	110	-40	104
Utbetalning av avsättning ej pension	-1	0	-14	0	0	0
Förändring av kortfr fordr/skulder/lager	260	-96	-349	38	-169	-115
Kassaflöde från löpande verksamhet	613	23	-42	178	-56	39
INVESTERINGAR						
Investeringar i materiella anläggningstillg	-212	-534	-474	-409	-196	-137
Övriga investeringsink/inv bidrag materiella anl.tillg	3	-2	1	1	1	1
Försäljning av materiella anläggningstillg	46	0	3	0	0	0
Gatukostnadsersättning	29	104	40	81	28	18
Kassaflöde från investeringsverksamhet	-133	-432	-430	-327	-167	-118
FINANSIERING						
Nyupptagna lån	0	0	0	0	0	0
Amortering skulder	0	0	0	0		
Förändr långfr fordringar	-585	45	83	62	183	85
Kassaflöde från finansieringsverksamhet	-585	45	83	62	183	85
FÖRÄNDRING AV LIKVIDA MEDEL	-105	-363	-389	-87	-40	6
Likvida medel vid årets början	755	650	650	261	174	134
Likvida medel vid årets slut	650	287	261	174	134	141

Balansbudget

Mkr	Bokslut 2020	Budget 2021	Prognos 2021	Budget 2022	Plan 2023	Plan 2024
TILLGÅNGAR						
Anläggningstillgångar						
Imateriella anläggningstillgångar	12					
Materiella anläggningstillgångar		1 674	1 683	2 004	2 104	2 135
Mark, byggnader och tekniska anlägg	1 119					
Maskiner och inventarier	162					
Finansiella anläggningstillgångar	2 020	1 882	1 938	1 876	1 693	1 608
Summa anläggningstillgångar	3 313	3 556	3 621	3 880	3 796	3 743
Omsättningstillgångar						
Förråd, exploateringsprojekt m m	20	17	20	20	19	19
Fordringar	436	280	409	409	409	409
Kortfristiga placeringar	81	138	220	101	243	340
Kassa och bank	650	111	261	174	134	141
Summa omsättningstillgångar	1 187	546	910	704	805	909
SUMMA TILLGÅNGAR	4 500	4 102	4 530	4 584	4 601	4 652
EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER						
Ingående eget kapital	2 022	2 265	2 317	2 533	2 564	2 717
Därav avsatt till resultatutjämningsreserv	23	23	112			
Årets resultat	296	14	216	30	154	51
Eget kapital	2 317	2 279	2 533	2 564	2 717	2 768
Avsättningar						
Avsättningar för pensioner	361	387	390	415	437	466
Andra avsättningar	36	33	21	21	21	21
Summa avsättningar	398	419	411	436	458	487
Skulder						
Långfristiga skulder	431	527	469	548	418	406
Kortfristiga skulder	1 354	877	1 117	1 036	1 008	990
Summa skulder	1 785	1 404	1 586	1 584	1 426	1 396
SUMMA EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER	4 500	4 102	4 530	4 584	4 601	4 652
Panter och ansvarsförbindelser						
Panter och därmed jämförliga säkerheter						
Ansvarsförbindelser						
Pensionsförpliktelser som inte har upptagits bland skulderna eller avsättningarna	982	935	963	917	879	840
Övriga ansvarsförbindelser	8 617					

Driftbudget per nämnd

Mkr	Bokslut 2020	Budget 2021	Budget 2022	Plan 2023	Plan 2024
Kommunfullmäktige	3	2	2	2	2
Kommunstyrelsen	741	754	793	807	810
Utbildningsnämnden	1 092	1 125	1 167	1 168	1 173
Kultur- och fritidsnämnden	165	162	170	170	170
Omsorgsnämnden	1 126	1 122	1 171	1 179	1 189
Arbetsmarknads- och socialnämnden	338	364	383	383	383
Samhällsbyggnadsnämnden	122	122	125	127	127
Valnämnd, överförmyndarnämnd kommunens revisorer	4	4	6	4	6
Ofördelad löne- och priskompensation				102	207
Summa nämnder	3 591	3 655	3 817	3 942	4 067
Särskilda åtgärder KS/oförutsett		68	91	91	91
Övrigt finansförvaltningen	-144	41	31	-142	-13
TOTAL VERKSAMHET	3 448	3 764	3 939	3 891	4 145

Investeringsbudget per nämnd

Mkr	Bokslut 2020	Budget 2021	Budget 2022	Plan 2023	Plan 2024	S:a 22-24
Kommunstyrelsen	57	224	145	77	36	258
Utbildningsnämnden	27	13	8	10	6	24
Kultur- och fritidsnämnden	15	34	26	17	16	58
Omsorgsnämnden	10	17	15	8	6	29
Arbetsmarknads- och socialnämnden	0	1	1	0	0	1
Samhällsbyggnads- nämnden	90	261	206	101	55	361
Summa nämnder	199	549	400	212	120	731
Ombudg/tidsförskjutning	0	-66	-35	-35	0	-69
Exploateringsprojekt	14	51	44	19	17	80
Summa	212	534	409	196	137	742

Oförutsett/särskilda åtgärder m.m.

Tkr	Återstod i bokslutet 2020	Budget 2021	Prognos återstår i aug.rapport	Budget 2022	Plan 2023	Plan 2024
Projekt	750	5 950	0	5 950	5 950	5 950
Omställningskostnad	0	7 000	0	7 000	7 000	7 000
Landbogården						
Tillväxt och utveckling	2 279	5 250	1 000	5 250	5 250	5 250
KS oförutsedda utgifter	247	1 300	0	1 300	1 300	1 300
Jobb till unga	4 000	4 000	1 500	7 000	7 000	7 000
Anslag till social investeringsfond	1 186	3 000	0	3 000	3 000	3 000
Social hållbarhet	340	3 000	0	3 000	3 000	3 000
Övergripande IT	520	2 000	0	2 000	2 000	2 000
Utvecklingsmedel	5 000	3 000	1 500	0	0	0
Kompetensutveckling personal	2 214	5 000	0	5 000	5 000	5 000
Reserv	44 585	23 200	15 000	23 200	23 200	23 200
Ombudgeteringar	700	700	300	700	700	700
Reserv målgruppsökningar	8 500	4 000	4 000	4 000	4 000	4 000
Årets stadskärna	0	0	0	500	500	500
Brottsförebyggande	0	0	0	1 500	1 500	1 500
Hälsopott	0	0	0	500	500	500
Ekologiska inköp	0	0	0	2 000	2 000	2 000
Vårhaga sommarkollo	0	0	0	200	200	200
Lönesatsning kommunals avtalsområde	0	0	0	18 000	18 000	18 000
Mentorsksprogram Näktergalen	0	0	0	100	100	100
Marknadsföringsinsatser (levande landsbygd)	0	0	0	500	500	500
Matematiksatsning Intize	0	350	0	350	350	350
Summa	70 321	67 750	23 300	91 050	91 050	91 050

Anm: Disposition av anslagen beslutas av Kommunstyrelsen förutom anslaget för övergripande IT, Jobb till unga, Årets stadskärna samt Vårhaga sommarkollo vilka är delegerade till KS ordförande. Beloppen är upptagna i löpande priser.

Projekt

Avser bidrag till Film i Väst för fortsatt uppbyggnad och förstärkning av infrastrukturen för filmproduktion i Trollhättan samt varumärke Trollhättan.

Tillväxt och utveckling

Medel för tillväxt och utveckling är en reserv som i första hand användas för åtgärder som främjar en långsiktigt positiv tillväxt för Trollhättan.

KS oförutsedda utgifter

Reserv att disponera för oförutsedda mindre tilläggsanslag.

Jobb till unga

Kommunstyrelsen har 2012-01-05 antagit Strategi för ökad samhällsgemenskap. Ordförande bemyndigades att, efter samråd med presidiet, besluta att ianspråkta medel inom ramen för anslaget. Det kan även användas för fler feriearbeten.

Anslag för social investeringsfond

Syftet med "social investeringsfond" är att genom förebyggande arbete tidigt bryta en negativ händelseutveckling för unga Trollhättebor. Anslaget ska ge möjlighet till särskilda satsningar som genom kommande positiva sociala och ekonomiska effekter genom lägre verksamhetskostnader och ökad sysselsättning beräknas vara lönsamma. Som underlag för KS beslut ska finnas konsekvensbeskrivning och ekonomisk kalkyl enligt 2013-05-15 fastställda riktlinjer.

Social hållbarhet

Syftet med anslaget är att på olika sätt stödja utvecklingsarbete inom den sociala hållbarheten bland annat inom områden där urbana utvecklingsmedel tidigare funnits att tillgå.

Förvaltningsövergripande IT

Anslaget är under beredning och fördelas per projekt i KS budget. Det fylls på varje år med medel för nya projekt. Avräkning i nämndernas ramar för rationaliseringseffekter sker när det gäller mindre projekt genom det rationaliseringsavdrag som finns i den generella ramuppräknings.

Utvecklingsmedel

Avser medel att söka för att möjliggöra mer långsiktiga effektiviseringar ute i verksamheterna.

Kompetensutveckling personal

Avser medel att söka för att stärka kompetensutvecklingen bland personalen, med särskilt fokus på eftersatta grupper.

Reserv

Anslaget är i första hand en reserv.

Ombudgeteringar

Anslaget är en reserv för att vid bokslutsberedningen kunna anslagstäcka eventuella "försenade" engångsanslag från 2021 till 2022 inom oförändrad total budget.

Reserv för målgruppsökningar

Målgruppsberäkningar i ramarna grundas på befolkningsprognosen i april 2021. Anslaget är en reserv inriktad på förskole- och utbildningsverksamheterna om målgruppsökningarna skulle bli större än förutsatt i ram.

Årets stadskärna

Avser medel för att möjliggöra satsningen för årets stadskärna.

Brottsförebyggande

Avser medel för att stärka brottsförebyggande åtgärder.

Hälsopott

Syftet med anslaget är att främja hälsoförebyggande arbete.

Ekologiska inköp

Anslaget syfte är att öka andelen ekologiska inköp i staden.

Vårhaga sommarkollo

Avser medel för att främja vistelse på Vårhaga sommarkollo för barn i Trollhättans stad.

Lönesatsning kommunals avtalsområde

Medel för lönesatsning inom kommunals avtalsområde med fokus på eftersatta grupper.

Mentorskapsprogram Näktergalen

Avser ett samarbetsavtal med Högskolan Väst. Samarbetsavtalet innebär att Trollhättans Stad tillsammans med Högskolan Väst driver ett mentorsprogram. Mentorsprogrammet är ett integrationsprojekt vars syfte är att bidra till ökad tolerans för olika sociala och kulturella bakgrunder. Samarbetsavtalet sträcker sig till och med 2025-06-30.

Marknadsföringsinsatser (levande landsbygd)

Medel för att lyfta fram och synliggöra miljöarbetet med levande landsbygd.

Matematiksatsning Intize

Nuvarande avtal med Intize omfattar 2019-2021.

Exploateringsbudget

Med exploateringsverksamhet avses åtgärder som syftar till att anskaffa, bearbeta och iordningsställa råmark för bostads- och industriändamål. I de fall avsikten är att sälja en färdig exploateringsfastighet skall den klassificeras och värderas som omsättningstillgång. Gator, parkmark med mera som kommer att finnas kvar i kommunens ägo och betjäna exploateringsområden redovisas som anläggningstillgångar och ska ingå i kommunens investeringsredovisning.

Vid försäljningstillfället redovisas exploateringsresultatet i kommunens resultaträkning som mellanskillnad mellan försäljningspriset och det bokförda värdet på omsättningstillgången (råmark och andra eventuellt andra kostnader). Normalt uppstår en positiv resultateffekt (exploateringsresultat) i resultatbudgeten. Exploateringsresultatet används för att finansiera de anläggningstillgångar som exploateringen medför.

I tabellen nedan framgår kalkylerade anläggningstillgångar, upptagna i investeringsplanen, för perioden (generalplanekostnader ingår inte):

Område, mkr	Budget 2022	Plan 2023	Plan 2024	Summa 2022–2024
Övrig exploatering	5,1	4,0	2,0	11,1
Lärketorpet norra delen	2,5	1,3	0,0	3,8
Halltorp	2,9	9,0	4,1	16,0
Galaxen	1,5	0,0	0,0	1,5
Strömsvik Stennäset	3,0	2,0	0,0	5,0
Alingsåker vht-område	19,3	1,3	0,0	20,6
Överby trafikplats	1,6	1,2	10,0	12,8
Propellern, Stallbacka	8,3	0,5	0,5	9,3
Totalt investeringar	44,2	19,3	16,6	80,1

Övrig exploatering avser sista åtgärder på gator. På Överby är det aktuellt med planläggning för att åstadkomma ombyggnation av trafikplatsen. Investeringen i verksamhetsområdet Alingsåker fortskrider och försäljning är planerad att påbörjas 2023. Inom Propellern, område på Norra Stallbacka, ska utbyggnad av gata och VA ske. Arbetet är påbörjat och verksamhetsmark beräknas vara klar för försäljning 2024.

Den sammanlagda försäljningsinkomsten i exploateringsbudgeten uppgår till 43 mkr och det bokförda värdet på dessa tomter beräknas uppgå till 23 mkr, varvid ett positivt exploateringsresultat redovisas med 20 mkr för 2022–2024. Flertalet projekt fortsätter efter planperioden. Exploateringsresultatet används för att finansiera de anläggningstillgångar som exploateringen medför.

Kommunen befinner sig i ett expansivt skede och under senare år har exploateringsverksamheten varit omfattande. I projektet Lärketorpet Norra färdigställs ett antal villatomter samt tomter för flerfamiljshus. I projektet Halltorp planeras för olika boendeanternativ och inom Strömsvik/Stennäset flerfamiljshus.

Utbyggnaden av den nya stadsdelen Vårvik sker i ett helägt dotterbolag till Trollhättan Stadshus AB, Trollhättan Exploatering AB. Bolaget förvärvar all kvartersmark, genomför exploateringen och säljer byggrätter. Staden investerar i utbyggnad av gator, vägar och parker och ersätts av bolaget genom gatukostnadsersättning.

Planerade exploateringsprojekt:

Lärketorpet Norra Delen Antal: • Tomter: 34 • Lägenheter: 60–70	Alingsåker vht-område Antal • Ha industrimark: 9,2
Halltorp Antal • Tomter: 35 • Lägenheter: 80	Strömsvik/Stennäset Antal: • Tomter: - • Lägenheter: 50
Propellern Antal • Ha industrimark: 11	Överby trafikplats Antal • Säljbar yta: Okänt

Ramförändringar 2022 - 2024

Förändringar mot årsbudget 2021 tkr	Plan 2022	Plan 2023	Plan 2024	Anmärkningar
Kommunstyrelsen	12 284	15 419	17 538	
Övriga ramförändringar	14 380	14 980	15 240	
Kontaktcenter	-3 200	-3 200	-3 200	Övergång till finansiering inom ram från förvaltningarna.
Ramöverföring från förvaltningarna Kontaktcenter	4 600	4 600	4 600	Överföring av ram från förvaltningarna enligt beslut.
Ramjustering kontaktcenter	1 900	1 900	1 900	Omfördelning från serviceförvaltningen befintliga serviceytor.
Ramjustering kontaktcenter	300	300	300	Omfördelning från serviceförvaltningen.
Digitalt arkiv	0	0	-400	Beslut KF § 226, gäller t.o.m. 2023.
Kvalitets och ledningssystem	650	650	650	Ökad licens underhållskostnad.
Skogsverksamhet och naturvårdslaget	1 330	1 330	1 330	
Näringslivsutvecklare	700	700	700	
Slussarna koordinatör	400	400	400	Tidsbegränsad till och med 2030.
Enkelt avhjälpna hinder flyttas till investering	-100	-100	-100	Överföring drift – inv - 100 tkr/år
Egen finansiering projektledare klimatneutrala städer	700	700	700	Tidsbegränsad till och med 2024.
Saab bilmuseum	1 600	1 600	1 600	
Lokalbank	4 000	4 000	4 000	Ny prövning efter 2024.
Uppdragsavtal	2 000	2 000	2 000	
Årets stadskärna	-500	-500	-500	Flytt till särskilda åtgärder
Kommuner mot brott	0	600	1 260	Enligt finansieringsprincipen.
Frivilliga skolformer	2 197	6 023	5 713	
Planering etc. gymnasial utbildning	0	960	960	Enligt finansieringsprincipen.
Prövning av gymnasial utbildning	60	0	0	Enligt finansieringsprincipen.
Ämnesbetyg implementering	0	120	120	Enligt finansieringsprincipen.
Tekniksprånget	0	0	-60	Enligt finansieringsprincipen.
Grundläggande behörighet yrkesprogram	0	0	360	Enligt finansieringsprincipen.
Målgruppsförändring gymnasieskolan	-2 013	793	183	61 % av målgruppsutvecklingen i Thn/Vbg.
Hyreshöjning MÅG ombyggnation	550	550	550	
Tillskott Vuxenutbildningen	-2 600	-2 600	-2 600	Tillskott för vuxenutbildningen år 2021.
Uppdragsersättning Vuxenutbildningen	6 200	6 200	6 200	
Serviceförvaltningen	-4 293	-5 584	-3 415	
Målgruppsförändring förskola	-152	-1 131	-262	Målgruppsersättningen som avser måltid och lokalvård.
Målgruppsförändring grundskola fritidshem	59	-453	847	Målgruppsersättningen som avser måltid och lokalvård.
Målgruppsförändringar vård och omsorg				Ingen ändring av antalet gruppboendestplatser mellan 2021 och 2022
Kyld mat upphandlas externt	-5 700	-5 700	-5 700	Anslag flyttas till omsorgsförvaltningen.
Ramjustering kontaktcenter	-1 900	-1 900	-1 900	Överföring till Kommunstyrelsens förvaltning befintliga kontaktytor.
Ramjustering kontaktcenter	-300	-300	-300	Ramjustering till Kommunstyrelsens förvaltning för kontaktcenter.
Hjulkvarn	-200	-200	-200	Flytt av hus camping mm, Temporärt tillskott på grund av flytt.
Lokalkostnad Villa Stranna	-750	-750	-750	Överföring till ASF
Källstorpsgården, tillagningskök	600	800	800	
Fastighetschef	1 000	1 000	1 000	
Fastighetsprogramvara	300	300	300	
Ekonom	800	800	800	Ramväxling SBN
Verksamhetschef	1 000	1 000	1 000	Ramväxling SBN
Utvecklingsledare	800	800	800	
Skötsel toaletter Drottningtorget	150	150	150	
Utbildningsnämnden	14 795	15 693	20 608	
Enligt finansieringsprincipen	1 440	2 460	1 440	
Skolor med konfessionell inriktning	0	0	60	Motsvaras av förändrade generella statsbidrag.
Nationella minoritetsspråk, samordning	-180	-180	-180	
Gemensamt skolval	0	0	-480	

Förändringar mot årsbudget 2021 tkr	Plan 2022	Plan 2023	Plan 2024	Anmärkningar
Deltagande i förskola	0	240	480	
Allsidig social sammansättning	60	180	180	
Stärkta skolbibliotek	120	120	0	
Extra studiestöd och utökad lovskola	720	1 380	1 380	
Nationella prov	720	720	0	
Övriga ramförändringar	13 355	13 233	19 168	
Målgruppsförändringar grundskolan	-6 700	-5 900	-5 900	Förändring befolkningsprognos april 2021 inkl fritids. Inskrivningsgrad 76,0% 6-9 år och 23,0% 10-12 år.
Målgruppsförändringar förskola	-12 900	-18 900	-20 300	Förändring befolkningsprognos april 2021. Inskrivningsgrad 87,5% 1-5 år.
Lokalbehov förskolan	4 924	9 754	16 984	Enligt lokalplaneringen.
Lokalbehov grundskolan	3 331	3 779	3 884	Enligt lokalplaneringen.
Kompetensförstärkning NPF säkrad undervisning	2 000	2 000	2 000	
Minska barngrupper förskola	8 000	8 000	8 000	
Stödresurser grundskolan	6 000	6 000	6 000	
Social struktur	9 000	9 000	9 000	
Arbetskor barnomsorg/fritidshem	500	500	500	
Ramöverföring Kontaktcenter	-700	-700	-700	Ramöverföring till KS för kontaktcenter.
Överföring investering - drift	-100	-300	-300	Avtrappning av tidigare överföring från investeringsbudget till driftsbudget inom förskolan.
Mentorskapsprogram Näktergalen flyttas till ks oförutsett	0	0	0	Tidsbegränsat till och med 2025, avtal med Högskolan väst.
Kultur- och fritidsnämnden	4 420	4 420	4 420	
Ny fritidsgård och bibliotek Sylte	820	820	820	Utökad lokalkostnad.
Förstärkning fallens dagar	1 000	1 000	1 000	
Förstärkning föreningsbidrag	1 000	1 000	1 000	
Avgiftsfri kulturskola	1 500	1 500	1 500	
Sommaröppet konsthallen	500	500	500	
Ramöverföring Kontaktcenter	-400	-400	-400	Ramöverföring till KS för kontaktcenter
Omsorgsnämnden	14 643	22 277	33 196	
Ramöverföring Kontaktcenter	-1 100	-1 100	-1 100	Ramöverföring till KS för kontaktcenter.
Arbetskor	1 000	1 000	1 000	
Kyld mat upphandlas externt	5 700	5 700	5 700	Anslag flyttas från serviceförvaltningen.
Vård och omsorg	9 043	17 817	29 116	
Fast omsorgskontakt i hemtjänsten	1 980	3 900	3 900	Enligt finansieringsprincipen.
Korrigerig målgrupp 2018-2020	1 578	2 528	3 139	Fler äldre än enligt tidigare beräkning, glidande medelvärde full effekt efter tre år.
Nya målgruppsbehov	3 385	9 789	20 477	Baserat på demografisk utveckling.
Förstudie nytt boende landsbygd	500	0	0	Ersättning Landbogården
Utredning och genomförande av fritid hemtjänst	500	500	500	
Förstärkning träffpunkter	1 000	1 000	1 000	
Källtorpsgården teamsrum hyra	100	100	100	
Omsorg för funktionsnedsatta	0	-1 140	-1 520	
Stärkt rätt till assistans, minskat åtagande för kommunen		-1 140	-2 220	Enligt finansieringsprincipen.
LSS (korttidsvistelse) Fågelbärsstigen			700	Myndighetslägganden, arbetsmiljö och lokalanpassningar.
Arbetsmarknads- och socialnämnden	8 070	8 140	8 140	
Barnets bästa när vård enligt LVU upphör	60	60	60	Enligt finansieringsprincipen.
Obligatoriskt återfallsbyggande arbete	170	170	170	Enligt finansieringsprincipen.
2021 års vårdnadsreform	50			Enligt finansieringsprincipen.
Nya regler om faderskap och föräldraskap	-210	-90	-90	Enligt finansieringsprincipen.
Ramöverföring Kontaktcenter	-1 500	-1 500	-1 500	Ramöverföring till KS för kontaktcenter.
Förstärkning fyra socialsekreterare	3 200	3 200	3 200	
Vård i nära relation två tjänster	1 600	1 600	1 600	

Förändringar mot årsbudget 2021 tkr	Plan 2022	Plan 2023	Plan 2024	Anmärkningar
Jobbcentrum tre tjänster	2 400	2 400	2 400	
Permanentning Stationen	1 300	1 300	1 300	
Lokalhyra Ungdomsenheten Villa Stranna	1 000	1 000	1 000	Samlokalisering av ungdomsenhetens verksamhet.
Samhällsbyggnadsnämnden	700	2 400	2 300	
Strategi för gestaltning livsmiljö	500	500	0	Tidsbegränsad till och med 2023.
Ökade ytor beläggningsunderhåll	100	300	600	Kompensation för ökade ytor och prisförändring för att fortsatt klara målet 4,0 %/3,5 %.
Ökade ytor väghållning	400	400	500	Ökade ytor vid utbyggnad av exploateringsområden m m. exklusive beläggningsunderhåll.
Ökade ytor park	400	400	400	Ökade ytor vid utbyggnad av exploateringsområden m m. exklusive beläggningsunderhåll.
Ramöverföring Kontaktcenter	-900	-900	-900	Ramöverföring till KS för kontaktcenter.
Förstärkning miljökontoret	2 000	2 000	2 000	
Anslagsfinansiering adm personal inom serviceförvaltningen	-1 800	-1 800	-1 800	Ramväxling se KS innebär sänkta internpriser
Driftkostnad för Stridsbergsbron	0	1 500	1 500	klar december 22. Preliminär kostnad
Valnämnd, överförmyndarnämnd kommunens revisorer	1 500	300	1 500	
Arvode gode män	300	300	300	klar december 22. Preliminär kostnad
Allmänna val	1 200	0	1 200	klar december 22. Preliminär kostnad
Summa ramförändringar	56 412	68 649	87 702	
Varav generell neddragning	0	0	0	
Varav enl finansieringsprincipen	3 550	7 040	5 900	Motsvaras av förändring av generellt statsbidrag.
Varav målgruppsförändringar exkl LSS	-16 743	-13 274	-1 816	Inkl lokalkostnader för nya avdelningar och skola exkl utökning Sylteskolan
Varav lokaler	14 575	20 053	28 088	
Varav övriga förändringar	55 030	54 830	55 530	

Anm. Att förändringarna är mot budget 2021 innebär att ramförändringen från 2022 års budget till 2023 är 12 mkr, och från 2023 års budget till 2024, 19 mkr.

Investeringsbudget/investeringsplan 2022 - 2024

Specificeringen på objekt i planen är bundet till ett givet projekt och får inte användas i andra ändamål utan särskild beslut om omdisponering. Nämnderna kan göra ytterligare preciseringar och ange ytterligare villkor. Notering med EB i anmärkningskolumnen innebär att nämnden ska göra en särskild framställning till KS innan medlen får tas i anspråk. Med EB 23 avses att det är utgiften 2023 som behöver särskild framställan. I investeringsutgifterna ingår inte lokaler för förskolor, skolor och gruppbostäder. Dessa hyrs på sådana villkor att de inte behöver redovisas som investering.

Nämnd/objekt	Mkr	Fleråriga större projekt T.o.m. 2021	Budget 2022	Varav beaktad tidsförsk	Plan 2023	Plan 2024	>=2025	S:a: 22-24	Anm
Kommunstyrelsen			145,1	78,4	76,5	36,4	59,5	258,0	
Övergripande IT			4,4		4,4	4,4	4,4	13,2	Specifikation av anslaget finns i KS budget. Disponeras genom beslut av KS ordf.
BI-system (Triss)		13,0	2,6		2,6			5,2 EB	Ett av tre trissprojektet.
Ett 2 Ombyggnation stadshus			13,0					13,0 EB	Ombyggnation
Ärendehanteringssystem ÖF			0,2					0,2	Reinvestering ärendehanteringssystem Överförmyndarnämndens kansli
Inventarier sammanträdesrum stadshuset			0,3		0,3	0,3	0,3	0,9	Årligt anslag för att underhålla inventarier i konferens- och mötesrum.
Div inv KSF kontor			0,3		0,3	0,3	0,3	0,9	Årligt anslag.
Konst i offentlig miljö			1,0		1,0	1,0	1,0	3,0	Disponeras genom beslut av KS ordf.
Enkelt avhjälpna hinder			0,6		0,6	0,6	0,6	1,8	Fördelas efter beslut i styrgruppen Agenda 22. Det finns även anslag i driftbudgeten.
Fastigheter och tomträtter			1,4		0,5	0,5	0,5	2,4	
Hårdgöring beteshagar, Ängen 1			0,9					0,9	LOVA-projekt, egenfinansiering 20% motsvarar 850 tkr
Förnyelse av enskilda vägar			0,5		0,5	0,5	0,5	1,5	Årligt anslag, Avser kommunens mark.
Övrigt inom Kommunstyrelsen									
Fastighetsförvärv m m			2,5		2,5	2,5	2,5	7,5	Årligt anslag, Strategiska markförvärv.
Överby trafikåtgärder					9,0			9,0 EB	Generalplanekostnader senarelagd från 2021. Investeringsmedel till gatuutbyggnad av de delar som inte täcks av exploateringsintäkter.
Generalplanekostnader Vårvik		7,9	6,4	6,4	5,4	3,0		14,8 EB	Avser 50 % av huvudgatan. Resterande del finansieras av gatukostnadsersättning.

Nämnd/objekt	Mkr	Fleråriga större projekt T.o.m. 2021	Budget 2022	Varav beaktad tidsförsk	Plan 2023	Plan 2024	>=2025	S:a: 22-24	Anm
Gatuutbyggnad Vårvik		80,5	75,0	68,4	22,6	15,0	40,0	112,6	EB Trollhättan stad kommer att fakturera Trollhättans exploatering AB för investeringsutgifter.
Serviceförvaltningen			37,4	3,6	27,3	8,8	9,9	73,5	
Måltid och lokalvård			2,9	0,3	6,3	3,2	2,2	12,4	
Diverse inventarier måltid och lokalvård			0,2		0,2	0,2	0,2	0,6	Årligt anslag. Växling till drift 400 tkr from 2022.
Inventarier Centralkök Hojum			0,6		0,6	0,6	0,6	1,8	Årligt anslag.
Reinvestering Centralkök Hojum			1,6		1,6	1,6		4,8	Reinvestering i ugnar, grytor och värmeskåp.
Reinvesteringsbehov skola			0,3	0,3		0,4		0,7	Avser Toppluvan och Källstorpsgården,
Reinvestering förskola			0,2					0,2	Renovering förskolan Myggan.
Nyetablering förskola					0,4	0,4	0,8	0,8	Uppstart av nya avdelningar ny förskola sylteområdet 2023, ny förskola Lärketorpet 2024, uppstart Vårvik förskola/omsorgsboende och ny förskola på Götalunden år 2025.
Nyetablering skola					0,5			0,5	Uppstart Upphärad skola.
Nyetablering OF							0,6		Uppstart Vårvik (omsorgsboende och förskola).
Nytt Produktionskök Överby					3,0			3,0	Uppstart av nytt produktionskök. Tidigarelagt till 2023 från 2025.
Tekniska verksamheter			9,2	2,6	4,0	4,0	4,0	17,2	
Fordon- och maskininköp			6,3	2,6	3,8	3,8	3,8	13,9	Årligt anslag. Tidsförskjutning pga försenad leverans.
Industrijärnväg			0,2		0,2	0,2	0,2	0,6	Årligt anslag.
Ny sopmaskin			2,7					2,7	Extraanslag 2022.
Verksamhetsfastigheter			25,3	0,7	17,0	1,6	3,7	43,9	
Hyreshöjande åtgärder			0,2		0,3	0,3	0,3	0,8	Årligt anslag.
Stadshuset									
Byte av undertak i korridorer			2,0		0,4	0,4	0,4	2,8	Reinvestering.
Stambyte VA			0,5		0,5	0,5	0,5	1,5	Reinvestering.
Övriga fastigheter									
Ny komfortkyla Grävlingen hus 1			0,8					0,8	Reinvestering.

Nämnd/objekt	Mkr	Fleråriga större projekt T.o.m. 2021	Budget 2022	Varav beaktad tidsförsk	Plan 2023	Plan 2024	>=2025	S:a: 22-24	Anm
Tillgänglighetsanpassning Grävlingen hus 1			2,0					2,0	Installation hiss.
Skärmtak Grävlingen			1,3					1,3	Intill TEAB:s carport
Ängens gård ridanläggning			17,0					17,0	EB Hyreshöjning kultur och fritid.
Stommens Gård ny ridanläggning					13,0			13,0	EB Hyreshöjning kultur och fritid.
Fasadbyte Götasalen			0,8					0,8	Utbyte eternitfasad (asbest).
Villa Elfhög laga fasad			0,7	0,7	0,6			1,3	Förhindra fuktskador på fastighet.
Domherren 8					0,4			0,4	Fönsterbyte.
Salvian 3					0,5			0,5	Fönsterbyte.
Yggdrasil 3					1,3			1,3	Fasadbyte (eternitfasad).
Olidan 4:1						0,1		0,1	Takbyte kyrktoalett.
Norra Björke bygdegård						0,3		0,3	Köksbyte.
Upphärad bygdegård							0,5		Köksbyte.
Svan 9							1,2		Hissbyte.
Balder 8							0,8		Takbyte.
Utbildningsnämnden			7,5		9,7	6,3		23,5	
Lednings- och stödverksamhet			1,2		1,2	1,2		3,6	
Div inv centralt, oförutsett ledn o stöd			0,7		0,7	0,7		2,1	Årligt anslag.
IT administration			0,5		0,5	0,5		1,5	Årligt anslag.
Skolformsövergripande verksamhet			0,9		0,9	0,9		2,7	
IT-utrustning			0,9		0,9	0,9		2,7	Årligt anslag.
Grundskola/Fritidshem			1,7		4,7	1,7		8,1	
Diverse inventarier grundskolan			1,7		1,7	1,7		5,1	Årligt anslag.
Utrustningsanslag skollokaler					3,0			3,0	Inventarieanslag för "nya" Upphäradsskola.
Förskola			3,7		2,9	2,5		9,1	

Nämnd/objekt	Mkr	Fleråriga större projekt T.o.m. 2021	Budget 2022	Varav beaktad tidsförsk	Plan 2023	Plan 2024	>=2025	S:a: 22-24	Anm
Diverse inventarier			0,5		0,5	0,5		1,5	Årlig anslag.
Nya avdelningar förskolan			3,2		2,4	2,0		7,6	Inventarieanslag för nya avdelningar inom förskolan om erforderliga beslut tas.
Kultur- och fritidsnämnden			25,5		16,6	16,4	100,0	58,4	
Fritidsverksamhet			16,6		12,0	15,3	100,0	43,9	
Reinvestering inventarier och maskiner			1,8		1,2	1,0		4,0	Reinvesteringar i fritidsanläggningar. Återinvestering arbetsfordon och inventarier i idrottshallarna.
Anpassning för funktionsnedsatta			0,3		0,3	0,3		0,9	Fortsatt arbete kring funktionsanpassningar vid verksamhetens samtliga områden för att bättre möta de behov och krav som ställs på anläggningarna.
Effektiviseringar energi, säkerhet och passersystem			1,6		0,5	0,5		2,6	B.la. utbyte av äldre belysning, värmepumpar etc. Utveckling av larm och passersystem. Byte till ny energieffektivare belysning vid anläggningar och motionsspår.
Reinvesteringar kommunägda anläggningar			2,3		1,0	1,0		4,3	Upprustning för att anpassa till dagens krav/önskemål. Asfaltering av grusytor vid stadsdelsidrottsplatser.
Reinvestering fastighetsinventering					2,0	2,0		4,0	Inventering av KFF egna fastigheter kommer innebära reinvesteringar.
Sjölandabadet									Toaletter och åtgärder vid stranden.
Friluftsliv utegym			1,6					1,6	Placering vid större friluftsanläggningar med elljusspår även i stadens ytterområden.
Slättbergshallen omklädning/ny entré		30,7							EB B-hallen ny placering av entrén och nya omklädningsrum mm.
Reinvestering Slättbergshallen			1,0					1,0	Reinvestering. Byte av befintlig hjullastare. Byte av befintliga portar. För att kunna nyttja C-hallen separat när A-hallen är stängd. Ny elcentral.
Reinvestering Slätthult			2,0					2,0	Upprustning av byggnader kring fasad, fönster och kök. Utemiljö frisbeegolf.
Friidrott Edsborg banbyte						1,0		1,0	Byte av befintliga löparbanor
Edsborg elitsatsningar							80,0		EB Anpassningar till arenakrav för elitspel.
Edsborg upprustning sidobyggnader			2,0					2,0	Upprustning av personalutrymme och kioskbyggnad på grund av arbetsmiljöproblem. Anpassningar till framtida arenakrav för elitspel.
Edsborg anpassning elitspel						1,0		1,0	Ökade krav på anläggningen som är kopplad till spel i högre division.
Reinvestering konstgräsplan					2,5	2,5		5,0	Reinvestering av befintliga konstgräsplaner.
Reinvestering belysning konstgräsplan					1,0	1,0		2,0	Reinvestering av belysning vid befintliga konstgräsplaner. Energieffektivisering.
Reinvestering Sjuntorp			1,5					1,5	Byte av fasad, tak och fönster.

Nämnd/objekt	Mkr	Fleråriga större projekt T.o.m. 2021	Budget 2022	Varav beaktad tidsförsk	Plan 2023	Plan 2024	>=2025	S:a: 22-24	Anm
Konstsnöspår TSOK					2,5			2,5	Utveckling av befintlig anläggning etapp 2, ytterligare 600 m spår för rund slinga. Inköp av pistmaskin för spårläggning.
Pistmaskin vid konstsnöspår					1,0			1,0	
Aktivitetsyta Sjuntorp			2,0					2,0	Infattar spontanidrottsplats bollsport, utegym och belysning.
Bassäng Sjuntorp simhall						5,0		5,0	Ny rosfri bassäng, ev. höj- och sänkbar
Torsbohallen Parkeringsyta			0,5					0,5	För att betjäna, konstsnöspår, tTorsbovall och Torsbohallen.
Friidrott Skogshöjden							20,0	EB	Hänger samman med eventuell ombyggnad av Edsborg.
Kulturverksamhet			8,9		4,6	1,1		14,5	
Konstnärlig utsmyckning, inventarier/konstverk			0,6		0,6	0,6		1,8	Skulpturer till det offentliga rummet. Skulpturpark Gamle dal.
Konst i slussområdet			3,0		3,0			6,0	EB Utveckling inom samverkan i Fall- och slussområdet.
Inventarier och evenemangsplats Folkets Park			2,0					2,0	EB Upprustning för att modernisera både möbler och teknik.
Reinvestering Kronan Kulturhus			0,2		0,2	0,2		0,5	Behov av återinvestering inventarier till kulturverksamheterna Kronan.
Reinvestering N3 - Mötesplats för ung kultur			2,5		0,2	0,2		2,8	Behov av återinvestering inventarier till kulturverksamheterna N3.
Reinvestering Stadsbibliotek			0,1		0,2	0,2		0,4	Behov av återinvestering inventarier till kulturverksamheterna Biblioteken.
Rfid Självbetjäningsapparat			0,5					0,5	Succesivt byte.
Sylte bibliotek inventarier									Investering i samband med nybyggnad.
Bibliotek, gemensamt biblioteksdatasystem					0,5			0,5	Gemensam upphandling för nytt biblioteksdatasystem.
Omsorgsnämnden			14,7	7,2	8,0	6,0		28,7	
WIFI/ Digital infrastruktur			4,5	4,5	1,0	1,0		6,5	
Läkemedelsskåp			1,0		0,5			1,5	Ytterligare behov av läkemedelsskåp.
Nytt uppföljnings och nyckelsystem hemtjänst			4,7	2,7				4,7	Ombudgetering från 2021.
Förbättrad inomhusmiljö VoB									
Lyftar och sängar			1,3		1,3	1,3		3,9	
Löpande investeringsanslag			2,0		2,0	2,0		6,0	
Nytt LSS-boende, Alingsåker									Beräknad inflyttning, 2025.
Ombyggnation korttid LSS					0,5			0,5	
Ombyggnation LSS boende Lextorpsv 19					0,4			0,4	
Löpande investeringsanslag lss			0,6		1,0	1,0		2,6	

Nämnd/objekt	Mkr	Fleråriga större projekt T.o.m. 2021	Budget 2022	Varav beaktad tidsförsk	Plan 2023	Plan 2024	>=2025	S:a: 22-24	Anm
Löpande investeringsanslag psykiatri			0,2		0,3	0,3		0,8	
Stab			0,2		0,2	0,2		0,6	
Millenium - IT-system					0,6			0,6	System för samarbete med VG-regionen.
IT			0,2		0,2	0,2		0,6	
Arbetsmarknads- och socialnämnden			0,8		0,3	0,3		1,4	
Buss arbetsmarknadslag			0,5					0,5	
Löpande investeringsanslag			0,3		0,3	0,3		0,9	Behov finns av att löpande investeringsanslag revideras från 100 tkr till 300 tkr årligen.
Samhällsbyggnadsnämnden			206,1	9,3	100,5	54,6	86,6	361,2	
Väghållning			193,5	9,0	79,7	44,1	76,1	317,3	
Förnyelse/upprustning offentlig miljö			1,5		1,5	1,5	1,5	4,5	Årligt anslag.
Stadsutvecklingsprojekt			0,5		0,5	0,5	0,5	1,5	Mindre utvecklingsprojekt.
Offentlig belysning			2,5		3,5	3,5	3,5	9,5	Årligt anslag. Reinvesteringar och energispar- och trygghetsåtgärder.
Trafiksäkerhetshöjande åtgärder			0,6		0,6	0,6	0,6	1,8	Årligt anslag.
Diverse mindre gatuarbeten			1,5		1,5	1,5	1,5	4,5	Årligt anslag.
Tillgänglighet busshållplatser			0,6		0,5	0,5	0,5	1,6	Förutsätter statsbidrag.
Trafiksignaler			0,3		0,7	1,0	1,0	2,0	Reinvestering trafiksignaler.
Kungsgatan					20,0	15,0		35,0	EB Ombyggnad Föreningsgatan till Garvaregatan. Mindre åtgärder 2020 och start ombyggnad 2023.
Stadsdelsutveckling södra stadsdelarna			1,0		1,0	1,0	1,0	3,0	Satsning södra stadsdelarna.
Kanaltorget						5,0		5,0	EB Beroende på planer för Älvhögsborg.
Torseredsvägen							7,0		Ombyggnad samt utbyggnad av GC från Von Döbelns väg till Edsvägen inför GC Edsvägen.
DP Hjulkvarnelund	33,0		17,2	-7,0	6,6			23,8	EB
Gatuutbyggnad läkaren			0,2		3,3		3,0	3,5	Finansieras av exploatör. Cirkulationsplats av staden.
Tingvalla trafikåtgärder						3,0		3,0	Åtgärder i samband med planprogram samt ny Dp för Renen m.m. Flyttas till 2024.
Olof Palmes gata			0,5	0,5				0,5	Strandgatan - Drottninggatan, 0,5 mkr ombudgeteras till 2022 för slutförandet.

		Fleråriga större projekt T.o.m. 2021	Budget 2022	Varav beaktad tidsförsk	Plan 2023	Plan 2024	>=2025	S:a: 22-24	Anm
Nämnd/objekt	Mkr								
Lilla Spiköbron		2,0	16,2	4,5				16,2	EB Ny bro Spikön-Mossberget ersätter befintlig.
GC-tunnel Älvhögsborg							15,0	EB	Utbyte av bef. tunnel för att bredda upp den enligt fördjupad översiktsplan FÖP.
Lasarettsvägen			0,3		3,5	1,0		4,8	Generalplanekostnad ombyggn. Lasarettsv i samband med expl. Exploatören beksotar 50% av totalt 9 mkr.
GC-väg till Sjuntorp					10,0			10,0	EB Regionens GC-plan. Velanda - Sjuntorp. Bidrag till statlig. infrastruktur - delfinansieras av TRV. 2 mkr flyttas från 2021.
GC-väg i Upphärad							5,0		Enligt cykelplan. Mellan Upphärads kyrka och skolan (statlig väg). Arbetet flyttas till efter 2025.
GC-stråk Stadsparken			1,0	1,0				1,0	GC stråk för att binda ihop Stridsbergsbron och centrala staden.
GC-väg Oscarsbron			5,0		5,0			10,0	EB Mellan Landbergsliden och Åkersbergsv i samband med Oscarsbrons renovering. 1Mkr omprioritering
GC-väg Kanotstigen					1,0			1,0	Upprustning av bef GC i samband med Stridsbergsbron och utveckling av Vårvik.
GC Vårviksvägen					4,0			4,0	Mellan trollviksstigen och Björndalsv. Bron över GC banan behöver breddas. Åtgärder och budget beroende av planer för området med Vårviks gård, och aktivitetsparken.
GC Strömslundsgatan			1,0					1,0	Mellan Landbergsliden och Torsredsvägen.
Hjortmossegatan									Hjortmossegatan återställs av TEAB efter VA sanering. Förnyad asfaltering tas på driftsmedel.
Slåttervägen					0,5			0,5	Trafiksäkerhetsåtgärder på Slåttervägen i samband med expl Skördetröskan.
GC Hjortmosseporten						3,0		3,0	Mellan Lasarettsv och Hjortmsseg om rivning av porten görs i samband med expl Antilopen.
GC Tunhemsvägen västra			2,0					2,0	GC-bana på Tunhemsvägens västra del, mellan E45 och Kungsportsvägen.
Vänersborgsvägen						5,0		5,0	EB Generalplanekostnader för ombyggnad i samband med exploatering av Galaxen. Omprioritering 5 mkr flyttas från 2022 till 2023.
Stridsbergsbron		243,0	126,0	10,0	15,0			141,0	EB Investeringsramen utökad från 354 mkr till 383 mkr. 10 mkr flyttas från 2021.
Bro Stallbackav sö Flygmotorrondell			6,3					6,3	EB Projektering och utredning 2021, utbyte av bro 2022, osäker kostnad.
Bro Stallbackav öst Flygmotorrondell			6,2					6,2	EB Projektering och utredning 2021, utbyte av bro 2022, osäker kostnad.
GC-väg till Öresjö							20,0	EB	Från Strömslund till Öresjö. Statlig medverkan osäker och inte förutsatt.
GC-väg Väne-Åsaka							15,0		Från Gärdhem och Hullsjövägen till Väne Åsaka.
Elektrifiering kollektivtrafik			0,9					0,9	Har beviljats bidrag 0,5 Mkr Appolofjärilen samt 0,4 Stallbacka bussterminal vilket är 50% av totalbudget.
Hållplats Sjölanda			1,0					1,0	
Hållplatsåtgärder			0,5					0,5	
Slussarna			0,7		1,0	1,0	1,0	2,7	1 mkr årligen .

Nämnd/objekt	Mkr	Fleråriga större projekt T.o.m. 2021	Budget 2022	Varav beaktad tidsförsk	Plan 2023	Plan 2024	>=2025	S:a: 22-24	Anm
Stamkullevägen						1,0		1,0	Ombyggnation korsning Slättbergsvägen föreslås skjutas på framtiden.
Parkverksamhet			8,2		18,5	9,5	9,9	36,2	
Centrumåtgärder			0,3		0,3	0,3	0,3	0,9	Årligt anslag.
Ombyggn lekplatser			1,0		1,0	1,0	1,0	3,0	Årligt anslag. En - två lekplatser per år beroende på storlek.
Div mindre parkarbeten			1,0		1,0	1,0	1,0	3,0	Årligt anslag.
Lekutrustning			1,1		1,1	1,1	1,1	3,3	Reinvestering av klätterställningar etc. Ändrade normer.
Perennplanteringar			0,3					0,3	Nya perennplanteringar.
Polhemsplatsen, Villa Stranna						1,5		1,5	Bygga samman Polhemsplatsen med baksidan på Villa Stranna.
Ryrbäcksparken						0,4		0,4	Ombyggnad, ny utformning.
Stadsparken			1,5		5,0			6,5 EB	Ombyggnad i enlighet med nya FÖP. Folkets Park-delen 2021 och Lunnen 2022.
Ekparken					1,5			1,5	Ombyggnad och trygghetsåtgärder i etapper samt utveckling av lek.
Kungstorget					1,5			1,5	Ombyggnad av ny utformning för lek o tillgänglighet.
Lextorpsparken							1,5		Ombyggnad för trygghet och tillgänglighet.
Hjortronmyren, Skogshöjden			1,5					1,5	Ombyggnad av ny utformning för lek och tillgänglighet.
Mossberget					0,5			0,5	Utveckla Mossberget mellan Spikön och Jvg-bron med fokus på park och trygghet.
Skytteparken, Källstorp			1,5					1,5	
Storegårdsparken					3,0			3,0	Utflyktslekplats enligt lekplatsprogrammet.
Hjortmosseparken					1,8			1,8	Områdeslekplats enligt lekplatsprogrammet.
Hjulkvarnelund					1,8			1,8	Områdeslekplats enligt lekplatsprogrammet.
Klockareparken						1,8		1,8	Områdeslekplats enligt lekplatsprogrammet.
Närlekplatser						1,4		1,4	Närlekplatser enligt lekplatsprogrammet.
Linängen							1,8		Områdeslekplats enligt lekplatsprogrammet.
Blåbärshagen							1,8		Områdeslekplats enligt lekplatsprogrammet.
Närlekplatser							1,4		Närlekplatser enligt lekplatsprogrammet.
Park Villa Elfhög						1,0		1,0	
Fys.plan-, bygg-, lantmäteriverks.			2,9	0,3	1,8	0,5	0,1	5,2	
Lågflygning för primärkarta			0,3		0,2			0,5	
Fotobaserad 3D-modell Thn:s tätort			0,3					0,3	

Nämnd/objekt	Mkr	Fleråriga större projekt T.o.m. 2021	Budget 2022	Varav beaktad tidsförsk	Plan 2023	Plan 2024	>=2025	S:a: 22-24	Anm
Ortofoto kommuntäckande			0,7					0,7	
IT-investeringar kart-mätning			0,2		0,2			0,4	
Ny mjukvaruplattform MBK			0,3	0,3				0,3	Kommer inte förbrukas under 2021, flyttas till 2022.
GNSS/totalstationer kart-mät o KLM					0,9			0,9	
Byte bil KLM						0,4		0,4	
3D-databas					0,2			0,2	
Nytt handläggningsstöd KLM			0,3		0,3	0,1	0,1	0,7	Fortsatt handläggningsstöd
E-tjänster o automatiserade processer			0,8					0,8	
Miljöverksamhet			0,5		0,5	0,5	0,5	1,5	
E-tjänster o automatiserade processer			0,5		0,5	0,5	0,5	1,5	
Lednings- och stödverksamhet			1,0					1,0	
E-tjänster									
Mobilitet			0,2					0,2	
Lokaler			0,2					0,2	
Digitalisering och automatisering			0,6					0,6	
Exploateringsprojekt			44,2	18,6	19,3	16,6		80,1	Projekt specificeras i denna handling på sidan om exploateringsbudget.
S:a exl exploateringsprojekt			399,7	94,9	211,6	120,0	246,1	731,2	
Ombudg/tidsförskjutning			-34,5		-34,7	0,0		-69,1	
S:a exl exploateringsprojekt			365,2	94,9	176,9	120,0	246,1	662,1	
Exploateringsprojekt			44,2	18,6	19,3	16,6		80,1	Flera exploateringsprojekt fortsätter efter 2023.
Summa totalt			409,4	113,5	196,2	136,6	246,1	742,2	
-varav Stridsbergsbron			126,0	10,0	15,0			141,0	

Den röda tråden

Bilaga till kommunfullmäktiges mål- och resursplan 2020–2023 som visar den röda tråden i styrningen från kommunfullmäktige till nämnderna. Nämnderna har tagit fram mål som ska bidra till att nå kommunfullmäktiges prioriterade mål och i denna bilaga redovisas dessa.

De följande tre sidorna visar nämndernas framtagna mål till respektive prioriterat mål.

